

01.11.2023
Käyttöohjeen versio 1.12
Fintraffic

KUPLA
-käyttöohje

Tietoa käyttöohjeesta

Tämä käyttöohje on tarkoitettu KUPLAa käyttäville kuljettajille. Tässä dokumentissa kerrotaan kaikki oleellinen sovelluksen peruskäytöstä ja siihen liittyvistä osioista.

Käyttöohjeen kuvat ovat näyttökuvia KUPLAn testiympäristöstä. Tästä syystä niissä saattaa esiintyä todellisuudesta poikkeavia ajotietoja ja lieviä eroavaisuuksia KUPLAn todellisiin näkymiin.

Viimeisin ja ajantasaisin ohjeistus KUPLAn käytöstä ajotehtävässä löytyy aina Junaliikenteen ja vaihtotyön turvallisuussäännöistä (Jt). Tämän ohjeen sisältö ei yliaja Jt:tä. Mikäli huomaat käyttöohjeessa ristiriitoja Jt:n kanssa, pyydämme ilmoittamaan niistä esimerkiksi sähköpostilla osoitteeseen kupla@fintraffic.fi.

Tämä on KUPLAn käyttöohjeen versio 1.12

On mahdollista, että tämän dokumentin materiaali päivittyy ennen KUPLAa, jotta uusien toimintojen opiskelu on mahdollista ennen niiden käyttöönottoa.

Viimeisimmät päivitykset käyttöohjeessa

- **v 1.12, marraskuu 2023:** Päivitetty käyttöliittymäkuviin uusi yläpalkki selaus- ja ajotilassa. Lisätty myös aikataulupaikkojen lyhenteet kuviin.
- **v 1.11, syyskuu 2023:** Lisätty maininta junan osavälin [aikataululistauksesta yläpalkissa](#), [PM-sijainnin näyttämisestä yläpalkissa](#), päivitetty ohjeistusta tilapäisten nopeusrajoitusten visualisoinnista yläpalkissa sekä lisätty ohjeistusta tilapäisten nopeusrajoitusten [hälytyksen torkuttamisesta/hylkäämisestä](#).
- **v 1.10, toukokuu 2023:** Päivitetty selaustilan ja varamenettelyiden ohjeistusta.
- **v 1.9, joulukuu 2022:** Päivitetty ohjeistusta osavälin valinnasta ja ilmoitusten kuittaamisesta.

SISÄLLYSLUETTELO

Tietoa käyttöohjeesta	2
1. Yleistä KUPLA-sovelluksesta	
KUPLA eli kuljettajan päätelaitesovellus	6
Esimerkkejä KUPLAn näkymistä	8
Yleisiä ohjeita KUPLA-sovelluksen käyttöön	9
Ylä- ja alapalkkeihin liittyvät toiminnot.	10
Ongelmatilanteet yleisessä käytössä	16
2. Yksikön valinta	
Yksikön valinta -näkymä	19
Ajotietojen hakeminen	20
Tallennetut ajotiedot.	21
Ongelmatilanteet yksikön valinnassa	22
3. Ajotiedot ja ajoon liittyvät toiminnallisuudet	
Ajotiedot	24
Selaustila ja ajotila	32
Ajon aikana saapuvat ilmoitukset	34
Tilapäiset nopeusrajoitukset yläpalkissa	37
Lähtövalmiusilmoitus	41
Lähtöluvut.	42
Ongelmatilanteet ajotiedoissa ja -toiminnallisuuksissa.	43

4. Muuta KUPLAsta

Puhelinnumeron tallennus	47
--------------------------------	----

5. Apua KUPLAn käyttöön

Kooste ongelmatilanteista	49
---------------------------------	----

Häiriöilmoitukset, palautteet ja kehitysehdotukset	53
--	----

1. Yleistä KUPLA-sovelluksesta

KUPLA eli kuljettajan päätelaitesovellus

Fintraffic on korvannut ja sähköistänyt rautatieliikenteessä käytettyjä tiedonvälitysmenettelyitä KUPLA-järjestelmällä. KUPLA tulee sanoista Kuljettajan PääteLaitesovellus.

KUPLA korvaa paperi- tai PDF-muotoisen aikataulun ja mahdollistaa sähköisen tiedonvälityksen yksikön kuljettajan ja liikenteenohjauksen sekä liikenteenhallintajärjestelmien välillä. KUPLA:n käyttäminen on pakollista valtion rataverkolla junaliikenteessä sekä rautatieliikennepaikkojen välisessä vaihtotyössä, kun vaihtotyölle on varattu kapasiteetti. Näin ollen paperisia aikatauluja käytetään vain varajärjestelmänä.

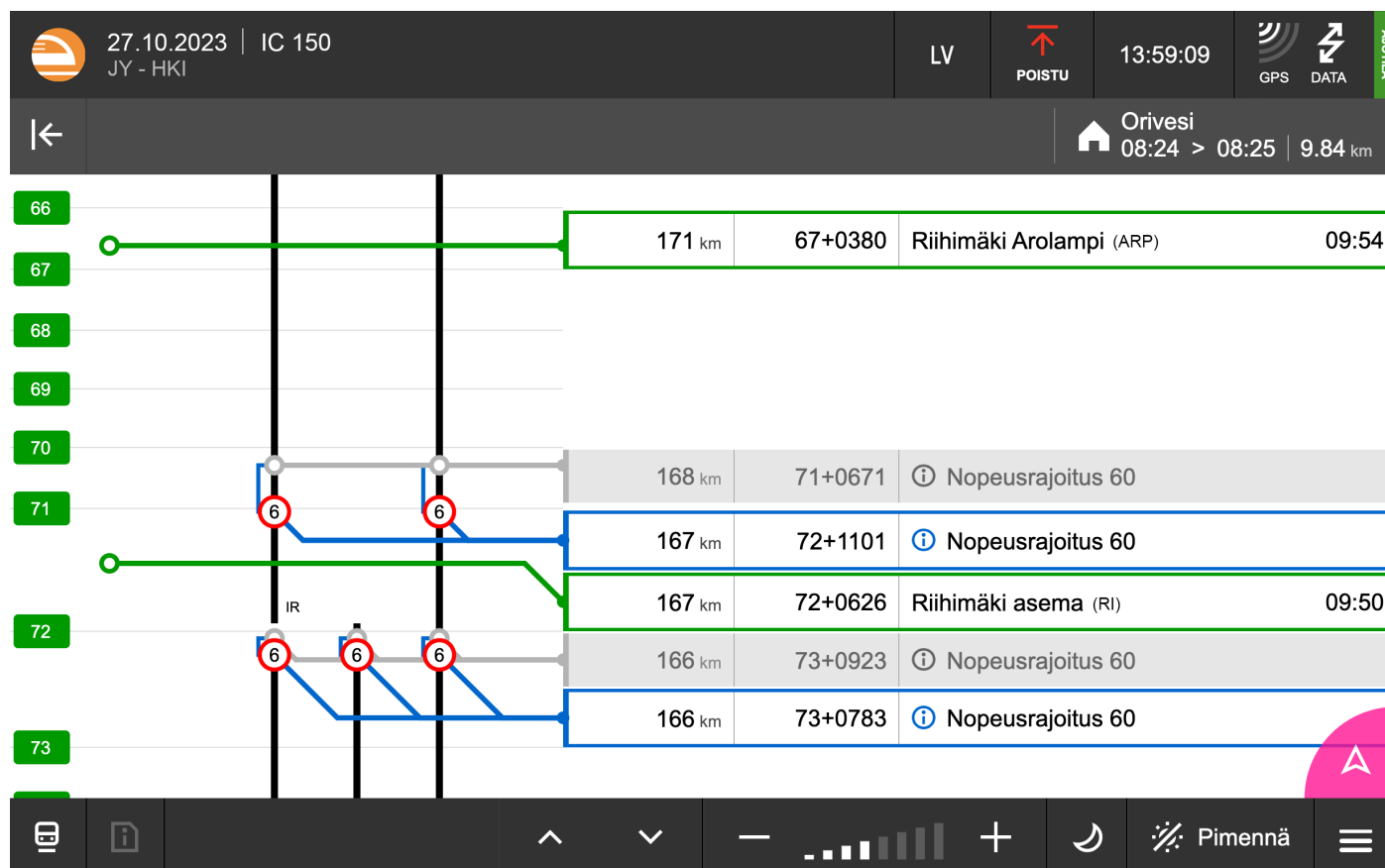
Fintraffic pyrkii valtion rataverkon haltijana sähköistämään tiedonvaihtoa ja tuomaan sitä kautta tulevaisuudessa uusia palveluita rautatieliikenteen harjoittajille. KUPLA tuo merkittäviä mahdollisuuksia rautatieliikenteen turvallisuuden ja tilannekuvan parantamiseen. KUPLA antaa myös aktiivisesti tilannetietoa mm. liikenteenhallinnan järjestelmiin sijaintitiedon muodossa.

Tiedot päätelaitteelta vaadittavista ominaisuuksista löytyvät dokumentista *KUPLAn laitevaatimukset*, joka on ladattavissa Fintrafficin verkkosivuilta. Rautatieliikenteen harjoittaja vastaa laitteiden hankinta- ja asennuskustannuksista sekä laitteessa tarvittavasta jatkuvasta tietoliikenneyhteydestä kustannuksineen kokonaisuudessaan. Laitteessa voidaan käyttää yleisen GSM-verkon tietoliikenneyhteyksiä.

Fintraffic on testannut sovellusta useilla eri laitteilla. Parhaaksi laitteeksi on osoittautunut Panasonic FZ-G1 tabletilaite 4G/GPS-modulilla. Sovelluksen toimivuus varmistetaan aina tällä laitemallilla. Myös muiden laitteiden käyttö on sallittu, kunhan tekniset vaatimukset täyttyvät.

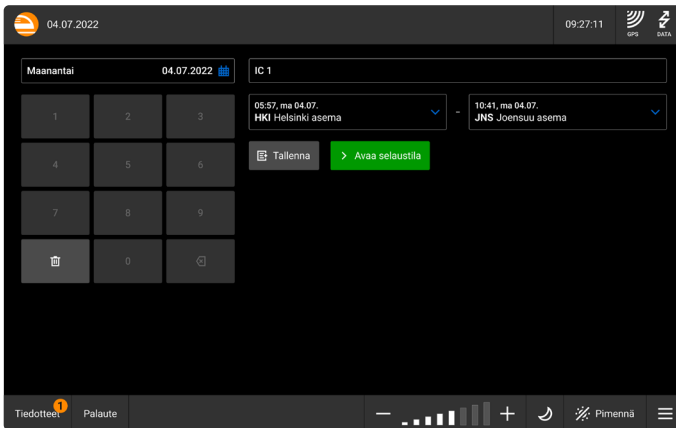
Fintraffic ohjeistaa käyttöönottonettelyistä tarkemmin.

Fintraffic ja sovelluksen valmistaja Solita Oy tarjoavat apua järjestelmien integroinnissa ja hankinnassa.

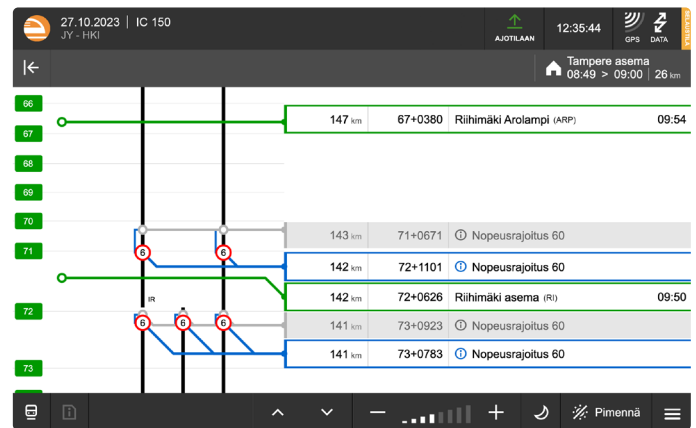

KUPLAn ajotietonäkymä näyttää ajotiedot valitun yksikön reitin varrelta.

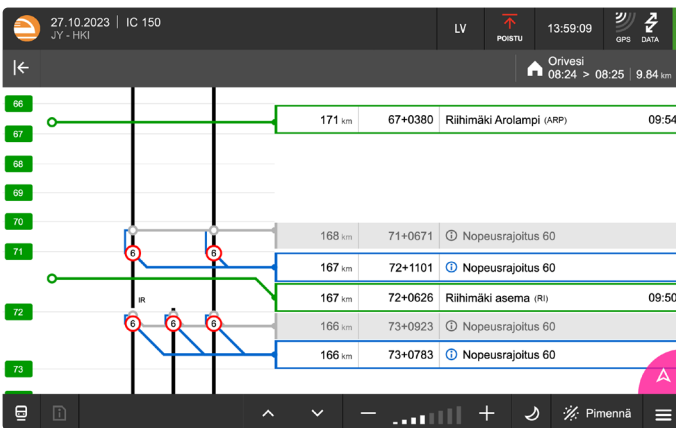
Esimerkkejä KUPLAn näkymistä

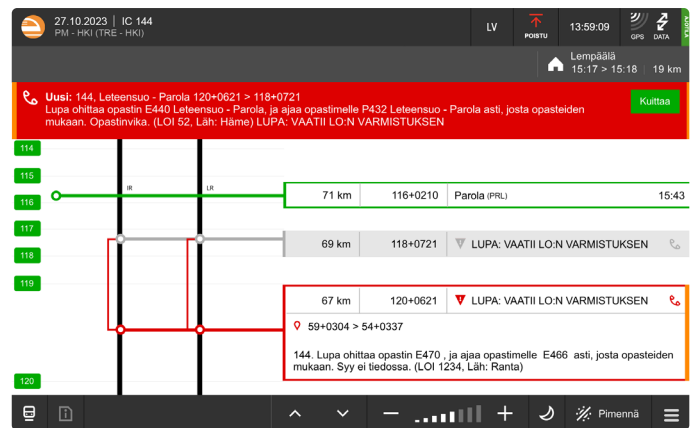
1. KUPLAssa yksikön valinta -näkyvässä valitset päivämäärän, tarkasteltavan yksikön ja reitin osavälin, mikäli et aja yksikköä koko matkaa.

2. Voit tarkastella yksikön tietoja ajotietonäkyvässä, jonka taustaväriä ja kirkkautta voit säätää käyttöympäristösi mukaan.

3. Yksikön liikuessa KUPLAn tulee aina olla ajotilassa. Tällöin KUPLA näyttää ajankohtaisia ajotietoja ja näkyy liikenteenohjauksen järjestelmissä.

4. KUPLA kertoo korostetusti ajon aikana saapuvista ilmoituksista ja tiedoista. KUPLAn tärkein tehtävä on välittää ajankohtaiset tiedot reittiin liittyvistä rajoituksista ja muista tiedoista.

Yleisiä ohjeita KUPLA-sovelluksen käyttöön

Käytä KUPLAa aina vaakasuunnassa.

Pystysuunnassa raidekaavio ja ajotiedot eivät näy oikealla tavalla.

Älä nimeä uudelleen KUPLAn käynnistyskuvaketta laitteesi työpöydällä.

Jos nimiä on muutettu, voi sovellusten päivittämisessä tulla ongelmia.

Käynnistä KUPLA tarpeeksi ajoissa.

Käynnistä KUPLA-sovellus aina työvuorosi alussa, jotta mahdolliset päivitykset ehtivät latautua. Kriittisen päivityksen puuttuminen voi estää KUPLAn *ajotilan* käyttämisen.

Pidä laite kytkettynä verkkovirtaan ajon aikana.

Vältä laitteen sammuminen *ajotilan* aikana pitämällä ajotilainen KUPLA aina virtalähteeseen kytkettynä.

Ennakoi KUPLAn käyttöä huonoilla verkkoyhteysalueilla.

Lataa ja tallenna ajotiedot ennakoidusti hyvän verkkoyhteyden alueella, jos tiedät, että yksikkösi lähtöpaikalla on huono verkkoyhteys. Näin voit välttyä tiedon latauksen ongelmilta lähtötilanteessa.

Tallenna puhelinnumerosi KUPLAan.

Syötä työkäytössä olevan puhelimesi numero KUPLA-sovellukseen. KUPLA varoittaa aina etusivulla, jos puhelinnumeroa ei ole syötetty. Kun numero on syötetty, liikenteenohjaus näkee annetun puhelinnumeron LOKI- ja YKÄ-sovelluksissaan yksikön tietojen yhteydessä, kun ko. yksiköllä on KUPLA-sovellus *ajotilassa*. Liikenteenohjaus ottaa yhteyttä tähän numeroon, jos muut viestikanavat eivät toimi.

Ylä- ja alapalkkeihin liittyvät toiminnot

KUPLA-sovelluksessa näytön ylä- ja alalaidassa on sekä tietoja että painikkeita. Näiden ylä- ja alapalkeiksi kutsuttujen alueiden sisällöt muuttuvat hieman sen mukaan, mitä näkymää (esim. *yksikön valinta* -näkyvä tai ajotietonäkyvä) sovelluksessa katselet.

Seuraavilta sivuilta löydät selitykset kaikille ylä- ja alapalkeissa esiintyville tiedoille, kuvakkeille ja toiminnoille.

	04.07.2022			09:27:11			
	27.10.2023 IC 150 JY - HKI			12:35:44			SELAUSTILA
						Tampere asema 08:49 > 09:00 26 km	
	27.10.2023 IC 150 JY-HKI	LV		13:59:09			AJOTILA
	311+0000 > 310+0000					Jämsä 08:49 > 09:00 46km	

Yläpalkin sisältö yksikköä valitessa (ylempi kuva) sekä ajotietonäkymässä selaustilassa (keskimmäinen kuva) ja ajotilassa (alin kuva).

Tiedotteet ¹	Palaute						

Alapalkin sisältö yksikköä valitessa (ylempi kuva). Ajotietonäkymässä (alempi kuva) alapalkin sisältö on sama sekä selaus- että ajotilassa.

Yläpalkin käyttöliittymätoiminnot

Päivämäärä- ja kellonaikatiedot / Valitun yksikön tiedot

Yksikön valinta -näkyssä näet yläpalkissa päätelaitteen päivämäärän ja kellonajan. Varmista, että laitteesi päivämäärä- ja aika-asetukset ovat kunnossa.

Kun olet avannut sovelluksessa yksikkökohtaisen ajotietonäkymän, yläpalkissa esitetään valitun yksikön lähtöpäivämäärä, yksikön numero, lähtö- ja määräpaikka-lyhenteet sekä suluissa osaväli, jos sellainen on valittu.

Ajotilan aloitus- ja lopetuspainikkeet

Ajotietonäkymän yläpalkista löydät yksikön *ajotilan* aloittamisen ja lopettamisen painikkeet. Vihreää kuvaketta koskettamalla siirryt *selaustilasta ajotilaan*. Tällöin kuvakkeen väri muuttuu punaiseksi. Punaista kuvaketta koskettamalla siirryt *ajotilasta* takaisin *selaustilaan*.

GPS-yhteys ja GPS:ään liittyvät toiminnot

GPS-signaalin kuvake yläpalkin oikeassa reunassa kertoo GPS-yhteyden voimakkuuden. GPS-kuvaketta klikkaamalla saat esiin painikkeet **Hae sijainti uudelleen**, **Näytä/Piilota yksikön nopeus** sekä **Näytä/Piilota yksikön sijainti**. Mikäli sijaintitiedoissa on ongelmaa, sijainnin hakupainikkeen painaminen pyrkii päivittämään paikatiedon. Nopeuspainikkeella voit näyttää tai piilottaa GPS-signaalin tunnistaman nopeuden GPS-kuvakkeen vasemmalla puolella. Yksikön sijainti -painike tuo yksikön sen hetkisen PM-sijainnin näkyviin GPS-kuvakkeen vasemmalle puolelle.

The screenshot shows the KUPLA app interface. The top bar displays the date and time (27.10.2023 | 13:59:09), the unit number (IC 45), and the unit name (HKI - VS). The unit status is LV (Lähtö). The top bar also includes a red arrow icon labeled POISTU (Remove) and a green arrow icon labeled AJOTILA (Driving Mode). The main area shows a map with a blue line representing the route. A table below the map lists the route segments:

Kilometriä	Yksikön numero	Paikka
2.98 km	8+0516	Nopeusrajoitus 140
1.86 km	7+0368	Oulunkylä (OLK)

The bottom bar shows the date and time (27.10.2023 | 14:37:43), the unit number (IC 144), and the unit name (PM - HKI (TRE - HKI)). The unit status is LV (Lähtö). The bottom bar also includes a red arrow icon labeled POISTU (Remove), a green arrow icon labeled AJOTILA (Driving Mode), and a green box showing the speed (478 KM/H).

DATA-yhteys

Yläpalkin reunimmainen kuvake oikealla kertoo KUPLAn ja taustajärjestelmän välisen data- eli tietoliikenneyhteyden tilan.

Muistutus tilapäisestä nopeusrajoituksesta

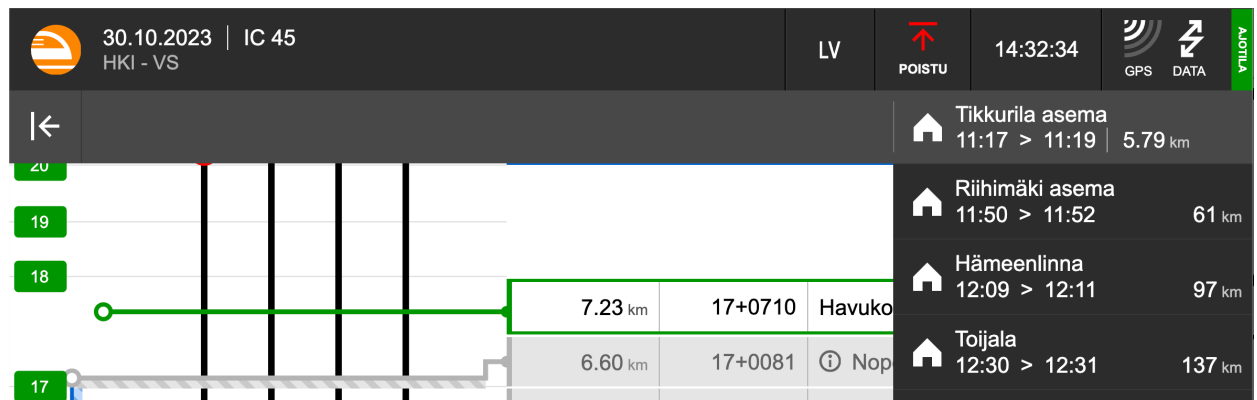
Ajotietonäkymän yläpalkin toisella rivillä näet muistutuksen yksikölle toimitetuista tilapäisistä nopeusrajoituksista. Katso tarkemmat ohjeet nopeusrajoituksista luvusta Ajotiedot ja ajoon liittyvät toiminnallisuudet.

Aikataulunmukainen pysähtymispaikka

Ajotietonäkymän yläpalkissa näet myös tiedot seuraavasta aikataulunmukaisesta pysähtymispaikasta, siihen liittyvistä tulo- ja lähtöajoista, sekä GPS-sijaintiin perustuvasta etäisyydestä kyseiseen rautatieliikennepaikkaan. Talokuvake tarkoittaa, että kyseessä on kaupallinen pysähdys. Jos kyseessä on lupapaikka, näet laatikossa myös LP-tunnisteen.

Painamalla pysähtymispaikkaa yläpalkista, palkin alapuolelle avautuu lista junan osavälin pysähdyksistä ja lupapaikoista. Lista sulkeutuu painamalla mistä tahansa kohdasta listan ulkopuolella.

Lähtövalmiusilmoituspainike

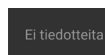
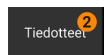
Kun KUPLA on *ajotilassa*, näkyy yläpalkissa LV-painike, jota koskettamalla käynnistetään lähtövalmiusilmoituksen tekeminen.

Ilmoitukset käyttöliittymän virhetilanteista

Yläpalkkiin ilmestyvät myös ilmoitukset virhetilanteista. Virhetilanteita ovat muun muassa epäonnistuminen *ajotilaan* siirtymisessä ja sieltä poistuessa. Virhetilanteesta lisää kohdassa Ongelmatilanteet.

Alapalkin käyttöliittymätoiminnot

KUPLA-sovellustiedotteet

Yksikön valinta -näytymän alapalkin Tiedotteet-painikkeesta voit avata KUPLAn käyttöön liittyvät sovellustiedotteet. Tiedotteissa voidaan esimerkiksi kertoa tulevista KUPLAn käyttökatoista. Painikkeen päällä oleva oranssi pallo kertoo uusista tiedotteista. Koskettamalla painiketta näet aktiiviset tiedotteet. Voit merkitä tiedotteet luetuiksi tiedotteen vieressä näkyvällä Lue-painikkeella. Kun kaikki aktiiviset tiedotteet on merkitty luetuiksi, Tiedotteet-painikkeessa oleva pallo muuttuu harmaaksi. Jos tiedotteita ei ole, painike näkyy epäaktiivisena tekstillä "Ei tiedotteita".

Tiedotteet 2

Ota uusin KUPLA-versio käyttöön

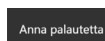
Huolehdiathan, että käytössäsi on 6.11. mennessä KUPLAn versio 2.3.1-r2443.

✓ Lue

Katkos 25.10.2022 20:00-20:30

KUPLAn ja ajotietotulosteen käytössä on 10-15 minuutin käyttökato tiistaina 25.10. 20:00-20:30 välisenä aikana. Varaudu katkon aikana vara-ajotietotulosteen käyttöön. Mikäli olet ajotilassa katkon sattuessa, katkos ei aiheuta sinulle toimenpiteitä.

✓ Luettu

Anna palautetta -painike

Yksikön valinta -näytymässä näkyy Anna palautetta -painike, jota koskettamalla avaat palautelomakkeen laitteesi selaimeen. Anna palautetta -painikkeen kautta voit raportoida KUPLAan liittyvät virhetilanteet tai kehitysehdotukset. Pyri kuvaamaan virhetilanne huolellisesti, jotta viestin vastaanottava kehitystiimi saa hyvän käsityksen ongelmasta. Mainitse virhetilanteen kuvauksessa ainakin havainnon päivämäärä ja kellonaika, sijainti ja junanumero.

Ajoinfo

Ajotietonäkymässä vasemmassa laidassa on ajoinfopainike. Koskettamalla ajoinfopainiketta näet yksikön kulkuvälin, jarrulajin, suurimman sallitun nopeuden rataosittain sekä vaadittavat jarrupainoprosentit.

Sijainnittomat ilmoitukset

Ajotietonäkymässä ajoinfon vieressä näet ilmoitukset, joihin ei liity paikantamismerkkisijaintia. Kuvake näkyy harmaana, mikäli sijainnittomia ilmoituksia ei ole.

Nuolipainikkeet

Ajotietonäkymässä alapalkkiin ilmestyvät nuolipainikkeet, joilla voit siirtyä seuraavaan ja edelliseen ajotietoon.

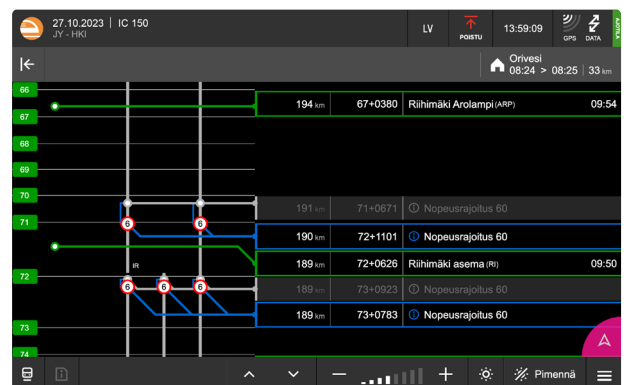
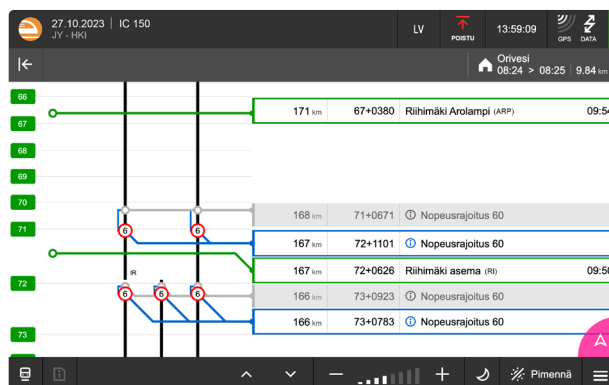
Näytön kirkkaus

Alapalkista löydät seuraavat näytön kirkkauteen liittyvät painikkeet. Näytön kirkkautta voit säätää portaittain: pylväskuvakkeen vasemmanpuoleista miinusmerkkiä koskettamalla vähennät näytön kirkkautta ja oikeanpuoleisesta plusmerkistä saat lisää kirkkautta. Voit tehdä säätämisen yhdellä pitkällä painalluksella tai useilla perättäisillä painalluksilla. Voit myös pimentää näytön pimennyspainiketta koskettamalla, jolloin laitteen näyttö menee lähes pimeäksi. Tämä on hyödyllinen toiminto esimerkiksi, kun siirryt kirkkaasta päivänvalosta tunneliin ja haluat himmentää näytön hetkeksi.

Näytön taustaväri

Näytön taustaväriksi voit valita valkoisen tai mustan. Taustaväriä muuttamalla voit säätää näytön ympäröiviin valo-oloihin sopivaksi. Aurinkokuvakkeen koskettaminen asettaa sovelluksen taustavärin valkoiseksi ja kuukuvakkeen koskettaminen asettaa sovelluksen mustalle taustavärille.

Valikko (Tietoja KUPLAsta, Puhelinnumero, Tietosuoja, Ohjeet)

Alapalkin oikean laidan valikkopainike avaa koskettaessa vierelleen valikon, josta löytyvät KUPLA-version tiedot, puhelinnumeron syöttö, tietosuojaseloste sekä nämä ohjeet KUPLAn käyttöön. Tietoja KUPLAsta -osiosta löydät KUPLAn versiotiedot sekä laitteen ID:n vikatilanteiden raportointia ja selvitystä varten.

Ylä- ja alapalkkeihin liittyvät kuvakkeet

	Linkki takaisin <i>yksikön valinta</i> -näkymään.
	GPS-yhteyden voimakkuus: hyvä yhteys. Kuvake toimii myös valikkopainikkeena paikannustiedon päivittämiselle, nopeustiedon näkyvyyden valinnalle sekä yksikön PM-sijainnin näyttämiseksi.
	GPS-yhteyden voimakkuus: heikko yhteys.
	GPS-yhteyden voimakkuus: ei yhteyttä. GPS-yhteyden ollessa poikki voidaan KUPLAa käyttää normaalisti, mutta ajotietojen eteneminen täytyy hoitaa vierittämällä näkymää käsin. (Ks. Ongelmatilanteet)
90 KM/H	GPS-signaalin mukainen nopeus. Voit valita tiedon näkyviin tai pois näkyvistä GPS-kuvakkeen tai nopeuden kautta avautuvasta valikosta.
13 +0500	GPS-signaalin mukainen PM-sijainti. Voit valita tiedon näkyviin tai pois näkyvistä GPS-kuvakkeen tai nopeuden kautta avautuvasta valikosta.
	Taustajärjestelmäyhteys: hyvä.
	Taustajärjestelmäyhteys: ajoittaisia katkoksia.
	Taustajärjestelmäyhteys: ei yhteyttä. (Ks. Ongelmatilanteet)
	<i>Ajotilaan</i> siirtymisen painike (vihreä tunniste).
	<i>Ajotilasta</i> poistumisen painike (punainen tunniste).
	Kaupallinen pysähdys.
LV	Lähtövalmiusilmoituspainike.
	Ajoinfopainike yksikön kulkuvälin, jarrulajin, suurimman rataosittain sallitun nopeuden sekä vaadittavien jarrupainoprosenttien näkymään.
	Painike ilmoituksiin, joihin ei liity paikantamismerkkisijaintia.
	Nuolipainike seuraavaan ajotietoon.
	Nuolipainike edelliseen ajotietoon.
	Näytön kirkkauden säätö. Miinus- ja pluspainikkeet.
	Näytön taustavärin valkoiseksi/mustaksi muuttava painike.
	Näytön pimentämispainike.
	Valikkopainike.

Ongelmatilanteet yleisessä käytössä

KUPLAn versio on vanhentunut.

Jos KUPLAn versio on liian vanha yksikön kuljettamiseen, siitä tulee erillinen ilmoitus ja sinun tulee odottaa, että KUPLA päivittää itsensä. Muussa tapauksessa voit jatkaa KUPLAn käyttöä normaalisti, vaikka KUPLA ilmoittaisi ladatusta päivityksestä.

KUPLA ei siirry ajotilaan.

Jos KUPLA ei siirry ajotilaan, käytä KUPLA:an ladattuja ajotietoja *selaustilassa* tai ajotietotulostetta. KUPLAn *selaustilan* tai ajotietotulosteen käytöstä ei tarvitse ilmoittaa liikenteenohjaukselle. *Selaustilassa* et saa ajon aikana KUPLAan reaaliaikaisia tietoja kuten ilmoituksia, eikä junan sijainti päivyty liikenteenohjauksen järjestelmiin. Näkymää on *selaustilassa* vieritettävä aina käsin. Ajotietotulosteen saat ladattua JETIn, LIIKEen tai liikennöitsijän omien järjestelmien kautta. *Selaustilan* tai ajotietotulosteen varassa ajettaessa on suositeltavaa yrittää siirtyä *ajotilan* käyttöön, mikäli se tulee mahdolliseksi.

KUPLA ei käynnisty tai ajotietoja ei saa ladattua.

Jos KUPLA ei ole käytettävissä, käytä ensisijaisesti ajotietotulostetta. Ajotietotulosteen käytöstä ei tarvitse ilmoittaa liikenteenohjaukselle. Ajotietotulosteen saat ladattua JETIn, LIIKEen tai liikennöitsijän omien järjestelmien kautta. Ajotietotulosteen varassa ajettaessa on suositeltavaa yrittää siirtyä KUPLAn *ajotilan* käyttöön, mikäli se tulee mahdolliseksi.

Ajotietotuloste ei ole käytettävissä.

Jos KUPLA ja ajotietotuloste eivät ole käytettävissä, käytä vara-ajotietotulostetta. Vara-ajotietotulosteet löytyvät rautatieliikenneharjoittaja -kohtaisten linkkien kautta. Vara-ajotietotulosteen käytöstä on ilmoitettava liikenteenohjaukselle. Vara-ajotietotulosteen ajotietojen ajantasaisuus on varmistettava liikenteenohjaukselta ennen lähtöä ajotietojen tunnisteella, joka näkyy vara-ajotietotulosteessa. Jos KUPLAn *ajotilan* käyttö tulee mahdolliseksi kesken matkan, voit siirtyä KUPLAn käyttöön.

Päätelaite varastetaan tai se katoaa.

Mikäli laitteesi, jolle KUPLA on asennettu, varastetaan tai se häviää, on KUPLA kuolettava. KUPLAn kuolettaminen tapahtuu rekisteröinninpurkuilmoituksella rataliikennekeskuksen tai liikennöitsijäsi operaattorikeskuksen kautta. Rekisteröinninpurkuilmoitukseen on annettava laitteen yksilöivä tunnus, tai mikäli sinulla on vain yksi laite rekisteröitynä, nimesi riittää laitteen tunnistamiseen ja rekisteröinnin purkamiseen.

Unohdat sulkea KUPLA-sovelluksen.

KUPLAn päälle jääminen ei aiheuta suurta haittaa, kunhan sovellus ei jää *ajotilaan*. KUPLA kannatta kuitenkin sulkea aina työvuoron päätteeksi, koska KUPLAn uudelleenkäynnistytksen yhteydessä tarkistetaan, onko uusia päivityksiä tarjolla.

2. Yksikön valinta

04.07.2022

09:27:11

GPS

DATA

Maanantai

04.07.2022

1

2

3

4

5

6

7

8

9

0

Tallennetut ajotiedot

i

Ei tallennettuja ajotietoja

Voit tallentaa ajotietoja offline-käyttöä varten hakemalla yksikön ja painamalla "Tallenna".

Ei tiedotteita

Palaute

Pimennä

Maanantai

04.07.2022

1

2

3

4

5

6

7

8

9

0

IC 1

05:57, ma 04.07.
HKI Helsinki asema

-

10:41, ma 04.07.
JNS Joensuu asema

 Tallenna

 Avaa selaustila

KUPLA-sovelluksen avauduttua näkymä odottaa yksikön valintaa (ylempi kuva). Yksikön valinnan jälkeen (alempi kuva) voit jatkaa valitun yksikön ajotietojen selaamiseen tai tallentaa yksikön ajotiedot myöhempää käyttöä varten.

Ajotietojen hakeminen

Päivämäärä

Aloita ajotietojen hakeminen valitsemalla päivämäärä, jolloin yksikkö on lähtenyt tai lähtee lähtöpaikalta. KUPLAn kautta on mahdollista tarkastella aikatauluja 10 vuorokauden ajalta.

Yksikkö

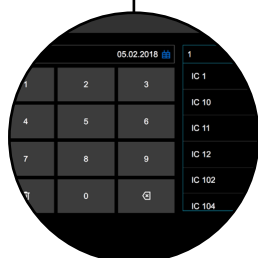
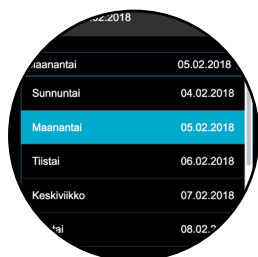
Tämän jälkeen kirjoita numeropainikkeilla yksikön numero. Oikean alakulman painike (askelpalautin) peruuttaa kirjoitetut numerot yksi kerrallaan. Vasemman alakulman painike (roskakori) tyhjentää näkymän kokonaan. Kirjoitettujen numeroiden perusteella tulee näkyviin lista, josta voit valita haluamasi yksikön koskettamalla kyseistä riviä.

Osaväli

Syötä seuraavaksi kuljettamasi osaväli valitsemalla välin alku- ja päätepisteet. Voit suodattaa rautatieliikennepaikkojen listaa näkyviin tulevilla näppäimistöllä. Tietyille junatyypeille valitaan automaattisesti yksikön lähtö- ja määräpaikka. Voit tarvittaessa muuttaa valintoja, jos et aja koko reittiä. On tärkeää, että valitset kuljettamasi osavälin oikein, jotta saat ajon aikana oikeat ilmoitukset.

Selaus tai tallennus

Kun yksikön ja sen osavälin valinta on valmis, voit avata valitun yksikön *selaustilaan* tai tallentaa valitsemasi yksikön sillä hetkellä tiedossa olevat ajotiedot myöhempää käyttöä varten.

Tallennetut ajotiedot

Voit tallentaa valitsemiesi yksiköiden ajotietoja listaksi, joka esitetään *yksikön valinta* -näky-
mässä. Tallennetut ajotiedot poistetaan listalta automaattisesti, jos yksikön lähtöaika on yli
vuorokauden menneisyydessä.

KUPLA ei päivitä tallennetun ajotiedon aikataulu- tai ratainfra-tietoja, vaan ne ovat tallennus-
ajanhetken mukaisia.

Tallennetut ajotiedot			
IC 1 ma 05.02.2018	HKI – JNS 07:24 – 11:47	⌚ äskettäin	>

Tallennetut ajotiedot			
 IC 1 ma 05.02.2018	HKI – JNS 07:24 – 11:47	⌚ 1min	

*Jos yksikköä valitessasi päätät tallentaa valintasi, laitteesi muistiin tallennetut ajotiedot järjestetään
yksikön lähtöajan mukaan listaksi. Lista näkyy yksikköä valitessa. Avaa tallennetut ajotiedot ajotietonä-
kymään painamalla vihreää nuolipainiketta. Voit poistaa ajotiedon laitteesi muistista pyyhkäisemällä
riviä oikealle ja painamalla rivin alkuun ilmestyvää poistopainiketta.*

Ongelmatilanteet yksikön valinnassa

Hakemaasi yksikköä ei löydy.

Jos hakemaasi yksikköä ei löydy, tarkista seuraavat asiat: toimiiko tietoliikenneyhteys? Oletko valinnut oikean päivämäärän? Päivämäärän valitseminen edellyttää tarkkuutta etenkin silloin, kun aikataulu ylittää vuorokauden vaihteen. Onko aikataulu peruttu? Oletko kirjautuneena väärän liikennöitsijän tunnuksilla?

Hakemasi yksikön tiedot ovat väärin.

Oletko valinnut oikean yksikön?

Valitset väärän yksikön tai osavälin.

Tarkista jo ennen *selaustilan* avaamista, että valittuna on oikea yksikkö, oikea päivä ja oikea osaväli. *Selaustilan* avaaminen kuittaa yksikön ilmoitukset liikenteenohjauksen järjestelmässä. Varmista myös aina ennen *ajotilaan* siirtymistä, että ajotiedot ovat oikealle yksikölle, päivälle ja osavälille, jotta KUPLAn ajonaikainen yhteys liikenteenohjaukseen toimii. Mikäli huomaat tarkastelevasi väärää ajotietoa, voit palata *selaustilasta* helposti takaisin yksikön valintaan koskettamalla KUPLA-logoa näytön vasemmassa yläkulmassa.

KUPLAn tietoliikenneyhteys on poikki.

Tarkista, että laitteesi verkkoyhteys toimii. Jos verkkoyhteydessä ei ole vikaa, voit kokeilla käynnistää KUPLAn tai päätelaitteen uudelleen. Siirry tarvittaessa käyttämään varamenettelyä ajamiseen. Varamenettelyt on kuvattu osiossa [Ongelmatilanteet yleisessä käytössä](#).

3.

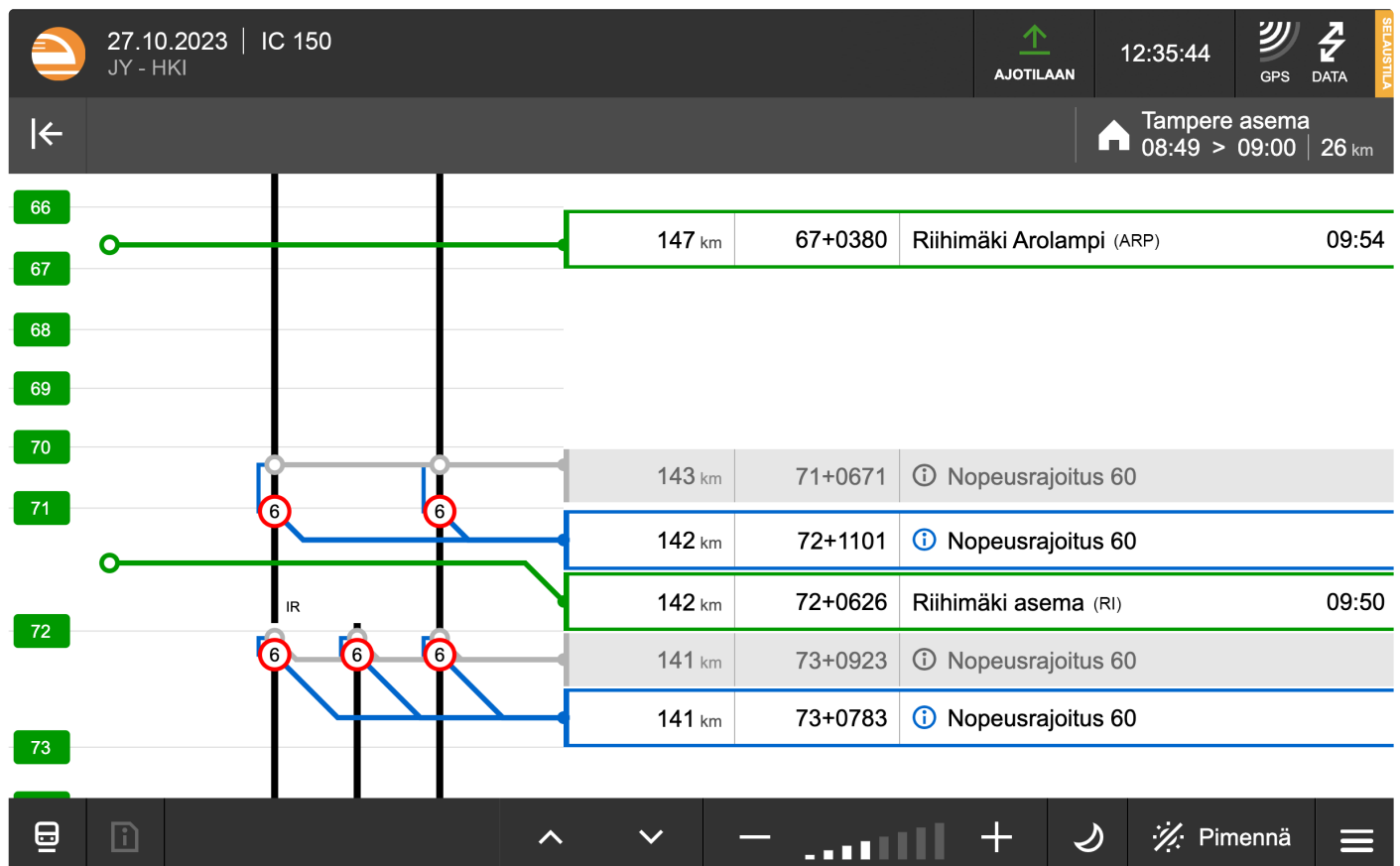
Ajotiedot ja
ajoon liittyvät
toiminnallisuudet

Ajotiedot

Kun olet valinnut yksikön ja avannut siihen liittyvät ajotiedot, saat tarkasteltavaksesi reittiin liittyvät rautatieliikennepaikat, ilmoitukset ja muut ajoon liittyvät tiedot *selaustilassa*. Ajotiedot esitetään siten, että vasemmalle puolelle piirtyy karttamainen reittitieto ja näkymän oikealla puolella selitetään tarkemmin reittitietojen yksityiskohtia.

Voit selailla ajotietoja ennen tai jälkeen varsinaisen ajon, mutta ajon aikana KUPLAn tulee olla *ajotilassa* ja näyttää yksikön ajolle ajankohtaisia ajotietoja.

Seuraavilta sivuilta löydät selitykset ajotietoihin liittyville toiminnoille, tiedoille ja kuvakkeille.

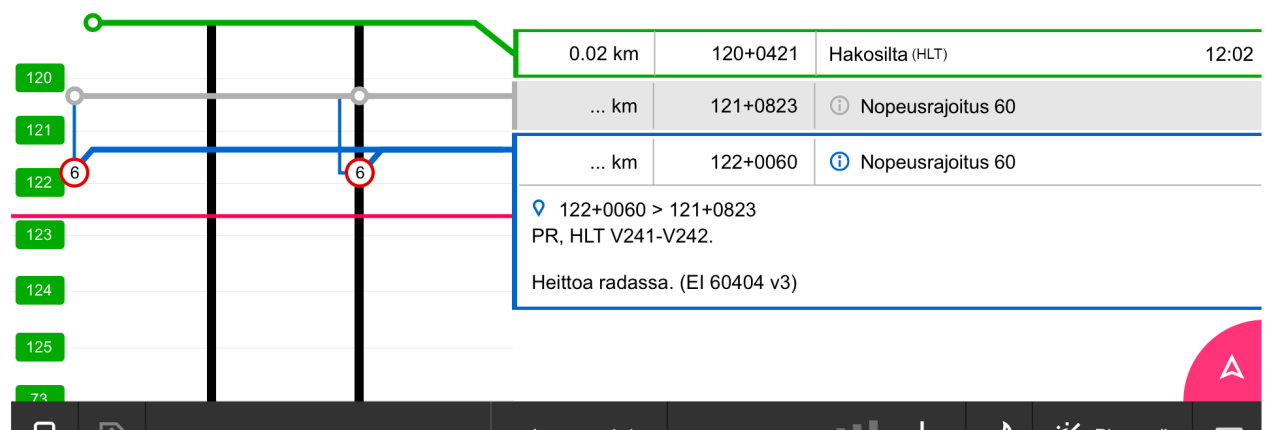
Yksikön ajotietojen selaustilan tunnistaat yläreunan tekstistä "Selaustilassa" sekä vihreästä nuolipainikkeesta, jolla voit siirtyä ajotilaan.

Yksikön sijainti

KUPLA-sovellus yrittää aina hyödyntää käyttämäsi laitteen sijaintitietoa ja piirtää sen mukaan yksikön sijainnin ajotietonäkymään. Tällöin ajotietojen päälle piirtyy pinkki poikkiviiva siihen kohtaan, jossa yksikön tulkitaan olevan. Jos sijaintitieto on epätarkka, poikkiviiva näytetään katkoviivana. Jos GPS-yhteyttä ei ole, yksikön sijaintia ei piirretä reitille ollenkaan. Jos taas KUPLA ei tunnista yksikön käyttämää rataosuutta, reitille piirtyy kaksi ohuempaa viivaa vaihtoehtoisiin sijainteihin.

Huomaa, että KUPLA-sovellus toimii täysin laitteelta saamansa paikannustiedon varassa. Laitteen tuottama sijaintitieto voi kuitenkin joskus olla epätarkka tai jopa virheellinen. Tästä syystä käytä yksikön paikantamiseen aina ensisijaisesti radan paikantamismerkkejä.

Esimerkki yksikön GPS-paikannukseen perustuvasta sijaintitiedosta: pinkki viiva piirtyy siihen, missä yksikön kulloinkin tulkitaan olevan. Mikäli ajotietoja on vieritetty käsin tai selausnuolen avulla, oikeassa alalaidassa näkyvän pinkkipohjaisen nuolikuvakkeen painaminen palauttaa näkymän kohdistuksen takaisin sijaintiviivaan.

Ajotietonäkymän vieritys

Selaustilassa voit vierittää ajotietolistaa käsin tai selausnuolten avulla. *Ajotilassa* näyttöalue pyrkii kohdistumaan yksikön sijainnin (eli pinkin viivan) mukaan. Tällöin KUPLA siirtyy käsivieritystilaan, kun vierität ajotietolistaa *ajotilassa* käsin tai selausnuolien avulla. Käsinvieritystilan merkiksi oikeaan alakulmaan ilmestyy pinkki nuolikuvake. Nuolikuvaketta painamalla palaat seuraamaan GPS-tietoon perustuvaa sijaintiviivaa. Käsinvieritystilasta huolimatta KUPLAn GPS-yhteys pysyy päällä.

Rautatieliikennepaikat

Ajotiedoissa esiintyvät rautatieliikennepaikat merkitään vihreällä värillä. Rautatieliikennepaikkaa koskien ilmoitetaan seuraavat tiedot: etäisyys kohteeseen; rautatieliikennepaikan sijainti; sekä rautatieliikennepaikan nimi. Jos kyseessä on kaupallinen pysähdys, pysähtymispaikan nimen edessä näytetään talokuvake.

Rautatieliikennepaikan raamin alemmalla rivillä näet paikkaa koskevat huomautukset.

Jos rautatieliikennepaikka on lupapaikka, esitetään raami katkoviivalla ja rautatieliikennepaikan perässä on LP-kirjaimet. (Lisätietoa kohdassa Lähtöluvat.)

0.56 km	72+0626	 Riihimäki asema (RI)	09:23 > 09:25
13 km	659+0189	 Kontiomäki (KON) LP	09:02 > 09:04
43 km	1+0849	 Helsinki asema (HKI)	14:54
Varauduttava tulemiseen varatulle raiteelle.			
5.36 km	173+0643	Vanattara (VTR)	13:14
122 km	1022+0731	Misi (MIS) LP	09:48

Esimerkkejä rautatieliikennepaikkamerkinnoistä.

Ilmoitukset

Ajotietojen näyttöalueella esiintyvät ilmoitukset merkitään sinisellä ja lupatyypiset ilmoitukset punaisella värillä.

Ilmoituksen ylärivillä näet seuraavat tiedot: etäisyys ilmoituksen osoittamaan kohteeseen, ilmoituksen liikennevaikutusalueen alkamissijainti ja ilmoituksen asia. Nopeusrajoituksissa toinen rivi on yleensä piilotettu. Muissa ilmoituksissa raamin alemmalla rivillä näet ilmoituksen raidetiedot ja selitteen, mikäli tieto on saatavilla.

Mikäli ilmoituksen selitteessä on paljon tietoa, se ei välttämättä mahdu näkyviin yhdelle riville. Ilmoitusta koskettamalla näet ilmoituksen tarkemmat tiedot avattuna viiden sekunnin ajan. Tällöin muut ilmoitukset himmennetään. Selitteen lopussa näet myös ilmoituksen tunnisteen eli ilmoitusnumeron ja ennakoilmoituksen versiotiedon.

Jos ilmoituksen voimassaoloaika päättyy lähellä yksikön liikennöintiäikää, näet ylärivillä myös kellokuvakkeen ilmoituksen asian yhteydessä. Voimassaoloajan saat näkyviin koskettamalla ilmoitusta.

19 km	398+0715	 Muu ilmoitus	
Linja. Ratajohdon rajoittunut tehonsyöttölyly. Riihivuoren syöttöasema pois käytö...			
19 km	398+0715	 Muu ilmoitus	
 398+0715 > 424+0508 Voimassa 17:22 asti Linja. Ratajohdon rajoittunut tehonsyöttölyly. Riihivuoren syöttöasema pois käytöstä. (EI 98304 v1)			

Muu ilmoitus. Kaikki ilmoituksen tieto ei välttämättä mahdu näkyviin (ylempi kuva). Kun kosketat ilmoitusta, tiedot avautuvat viideksi sekunniksi (alempi kuva). Mikäli ilmoituksen voimassaolo päättyy lähellä liikennöintiäikää, näet oikeassa laidassa kellokuvakkeen.

Tiettyihin ilmoituksiin liittyy puhelimella tehtävä varmistus, jolloin ilmoituksen yhteydessä esiintyy puhelinkuvake. Kyseisten ilmoitusten kohdalla liikenteenohjaus varmistaa puhelimitse ilmoituksen perille saapumisen.

Mikäli ilmoitus on lupatyypinen, sen raami on väriltään punainen ja ilmoitus on aina avatussa tilassa. Lupatyypisiä ilmoituksia ei saa noudattaa ennen kuin liikenneohjaaja on soittanut varmistussoiton.

26 km	59+0304	 LUPA: VAATII LO:N VARMISTUKSEN	
 59+0304 > 54+0337 1396. Lupa ohittaa opastin E470 Siuntio - Inkoo, ja ajaa opastimelle E466 Siuntio asti, josta opasteiden mukaan. Syy ei tiedossa. (LOI 1234, Läh: Ranta)			

Lupatyypinen ilmoitus. Et saa noudattaa ilmoitusta ennen kuin liikenteenohjaus on soittanut varmistussoiton.

6.26 km	165+0940	 Tilapäinen nopeusrajoitus 60	
147. Tilapäinen nopeusrajoitus 60km/h. Ei nopeusmerkkejä. Ei baliiseja. Junan...			
6.26 km	165+0940	 Tilapäinen nopeusrajoitus 40	
147. Tilapäinen nopeusrajoitus 40km/h. Ei nopeusmerkkejä. Ei baliiseja. Junan...			
6.26 km	165+0940	 Tilapäinen nopeusrajoitus 40	
~~147. Tilapäinen nopeusrajoitus 40km/h. Ei nopeusmerkkejä. Ei baliiseja. Junan...~~			

Puhelimitse varmistettavasta ilmoituksesta kertoo puhelinkuvake ilmoituksen yhteydessä. Ilmoituksen oikeassa laidassa näkyvä väritys kertoo ilmoituksen tilasta (uusi, muuttunut, poistunut).

Ilmoituksien vastaanottamisesta KUPLAn ollessa *ajotilassa* kerrotaan kohdassa [Ajon aikana saapuvat ilmoitukset](#).

Ilmoituksen liikennevaikutusalueen päättyminen

Ilmoituksen liikennevaikutusalueen päättyminen merkitään alkuperäiseen ilmoitukseen kytketyllä harmaataustaisella raamilla, jossa toistetaan ilmoituksen päättyvän vaikutusalueen asia ja sijaintitiedot.

	1.71 km	71+0671	 Nopeusrajoitus 60
	1.08 km	72+1101	 Nopeusrajoitus 60

Esimerkki nopeusrajoitusilmoituksesta ja sen päättymisestä. Ilmoituksen liikennevaikutusalueen päättyminen merkitään kohtaan, jossa ilmoituksen vaikutus loppuu. Päättymismerkintä toistaa harmaalla taustalla ilmoituksen tiedot.

Ilmoituksen sijainti liikennepaikan raiteilla

KUPLAn ajotietoihin piirretään linjaraiteet. Jos ilmoitus sijaitsee liikennepaikan raiteilla, se piirretään linjaraiteiden vasemmalle puolelle riippumatta siitä, miten liikennepaikan raiteet sijoittuvat linjaraiteisiin nähden. Liikennepaikan raiteita ei eritellä ajotietonäkymässä toisistaan. Tällaisten ilmoitusten kohdalla on tärkeää lukea

huolellisesti ilmoituksen tietosisältö ja siellä kerrottu sijaintiraide. Liikenteenohauksen ilmoitusten yhteydessä ei eritellä tarkkaa sijaintiraidetta, vaan ilmoitus koskee myös kaikkia liikennepaikan raiteita, ellei liikenneohjaaja täsmennä toisin ilmoituksen sisällössä.

120	0.02 km	120+0421	Hakosilta (HLT)	12.02
121	...	121+0823	Nopeusrajoitus 60	
122	...	122+0060	Nopeusrajoitus 60	
123	122+0060 > 121+0823 PR, HLT V241-V242. Heittoa radassa. (EI 60404 v3)			
124				

Ilmoituksen kohdistuessa liikennepaikan raiteille ilmoitus piirretään linjaraiteiden vasemmalle puolelle riippumatta raiteiden todellisesta sijainnista. Ilmoituksen täsmällinen kohdistuminen käy ilmi ilmoitukseen kirjoitetuista tiedoista.

Kaikkia raiteita koskevat ilmoitukset

Kaikkia raiteta koskevat ilmoitukset merkitään ajotiedoissa raidoitettulla alkamis- ja päättymissijainnilla sekä liikennevaikutusalueella. Normaali ilmoitus sinisellä ja lupatyypin ilmoitus punaisella. Kaikkia raiteita koskevan ilmoituksen liikennevaikutusalue piirretään ajotietojen reunaan lähelle paikantamismerkkejä.

320	267 km	320+0000	Muu ilmoitus	
319	266 km	319+0000	Muu ilmoitus	
	Imatran suunnasta tultaessa baliisivika 4 ennen Rauhan tulo-opastinta.			
	265 km	318+0909	Nopeusrajoitus 50	
	265 km	318+0734	Nopeusrajoitus 50	

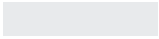

Muut merkinnät ajotiedoissa

Muita merkintöjä ajotietojen näyttöalueella ovat vaihtotyö ja radan tai kulkusuunnan vaihtuminen. Vaihtotyön alkaminen ja päättyminen näkyvät erillisenä mustina ajotietolaatikkoina reitin varrella. Radan tai kulkusuunnan vaihtuminen näkyy paikannusmerkin punaisena reunuksena ja siihen osoittavana nuolena.

727	Vaihtotyö alkaa			
	70 km	726+0741	Raahe (RHE)	23:48 > 23:49

Esimerkki radan tai kulkusuunnan vaihtumisesta sekä vaihtotyön alkamisesta.

Ajotietoihin liittyvät kuvakkeet

	Paikantamismerkki.
	Raide ja mahdollinen raiteen tunnus, esim. IR tai LR.
	Yksikön sijainti (pinkki).
	Yksikön sijainti, kun GPS-sijaintitieto on epätarkka (pinkki).
	Nopeusrajoitus 80 km/h.
	Nopeusrajoitus 5 km/h.
	Rautatieliikennepaikka (vihreä).
	Rautatieliikennepaikan osoitin (vihreä).
	Lupapaikka (vihreä).
	Ilmoitus (sininen).
	Ilmoituksen liikennevaikutusalueen alkamissijainti (sininen).
	Kaikkia raiteta koskevan ilmoituksen alkamissijainti ja liikennevaikutusalue (sininen).
	Lupatyypinen ilmoitus (punainen).
	Lupatyypisen ilmoituksen liikennevaikutusalueen alkamissijainti (punainen).
	Kaikkia raiteta koskevan lupatyypisen ilmoituksen alkamissijainti ja liikennevaikutusalue (punainen).
	Ilmoituksen liikennevaikutusalueen päättymisen (harmaa).
	Ilmoituksen liikennevaikutusalueen päättymissijainti (harmaa).
	Kaikkia raiteta koskevan ilmoituksen päättymissijainti (harmaa).

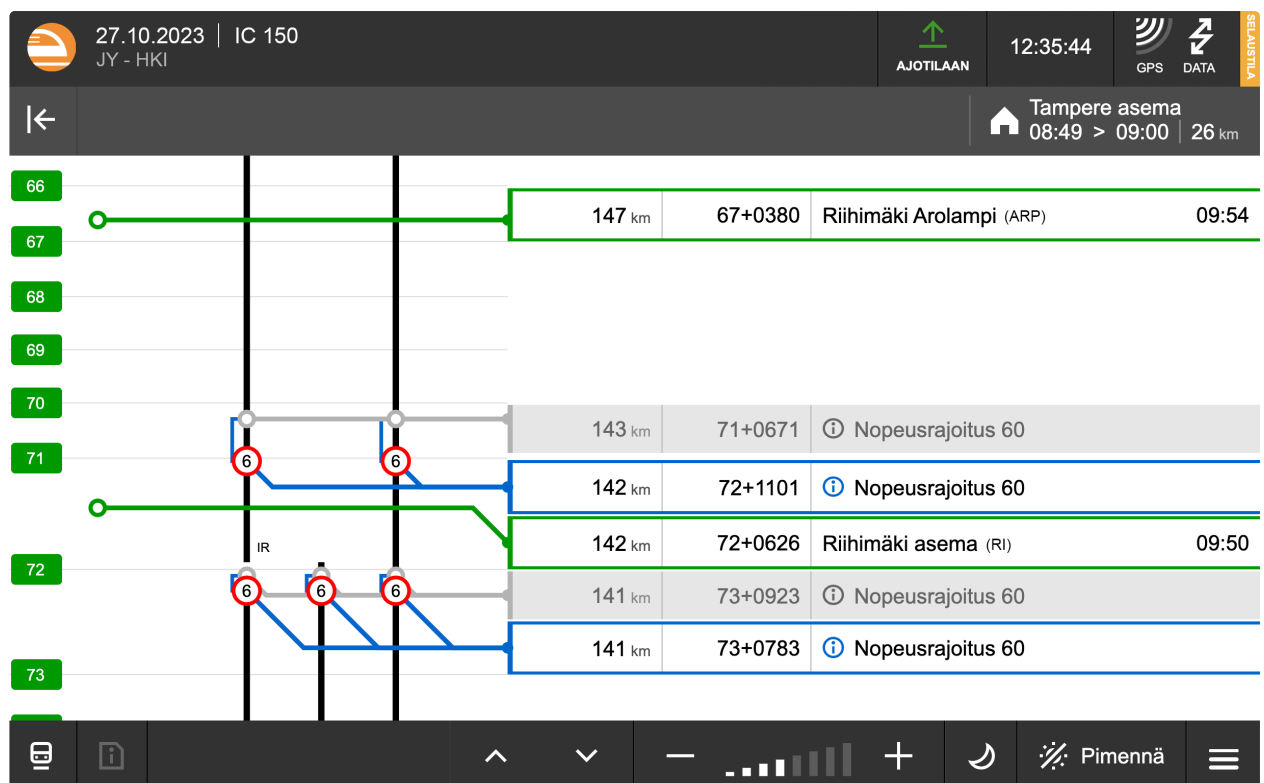
	Linjavaihteen merkintä, jos raiteiden tunnuksot tai lukumäärä muuttuvat.
	Radan tai kulkusuunnan vaihtuminen.
	Vaihtotyön alkamisesta tai päättymisestä huomauttava ajotieto (musta).
	Vaihtotyön alkamis- tai päättymissijainti (musta).
	Kaupallinen pysähdys.
	Lupapaikka eli aikataulun mukainen liikennepaikka, jolta ei saa poistua ilman lähtölupaa.
	Lähtöluvan saanut lupapaikka.
	Peruttu lähtölupa lupapaikalla.
	Ilmoituksen asia.
	Ilmoituksen voimassaolo päättyy lähellä yksikön liikennöintiaikaa.
	Puhelimitse varmistettava ilmoitus.
	Lupatyypinen ilmoitus.
	Sijainniton ilmoitus.
	Käsinvieritystilassa esiintyvä paikannuspainike, jolla näkymä kohdistetaan takaisin yksikön sijainnin näyttävään viivaan.
	Lähtövalmiusilmoitukseen liittyvä liikennepaikan valintapainike.

Selaustila ja ajotila

Selaustila

Selaustilassa KUPLA ei ole reaaliaikaisesti yhteydessä taustajärjestelmiin. Tällöin KUPLAan ei tule uusia ilmoituksia eikä GPS-tieto välity liikenteenohjaukselle. *Selaustilan* avaaminen kuitenkin kuittaa siinä näkyvät ilmoitukset liikenteenohjauksen järjestelmässä, joten tarkista ennen *selaustilan* avaamista, että olet valinnut oikean päivän, yksikön ja osavälin. *Selaustilan* tunnistaa mm. oikean yläreunan oranssilla pohjalla olevasta tekstistä *Selaustila* sekä vihreästä ajon aloittavasta painikkeesta.

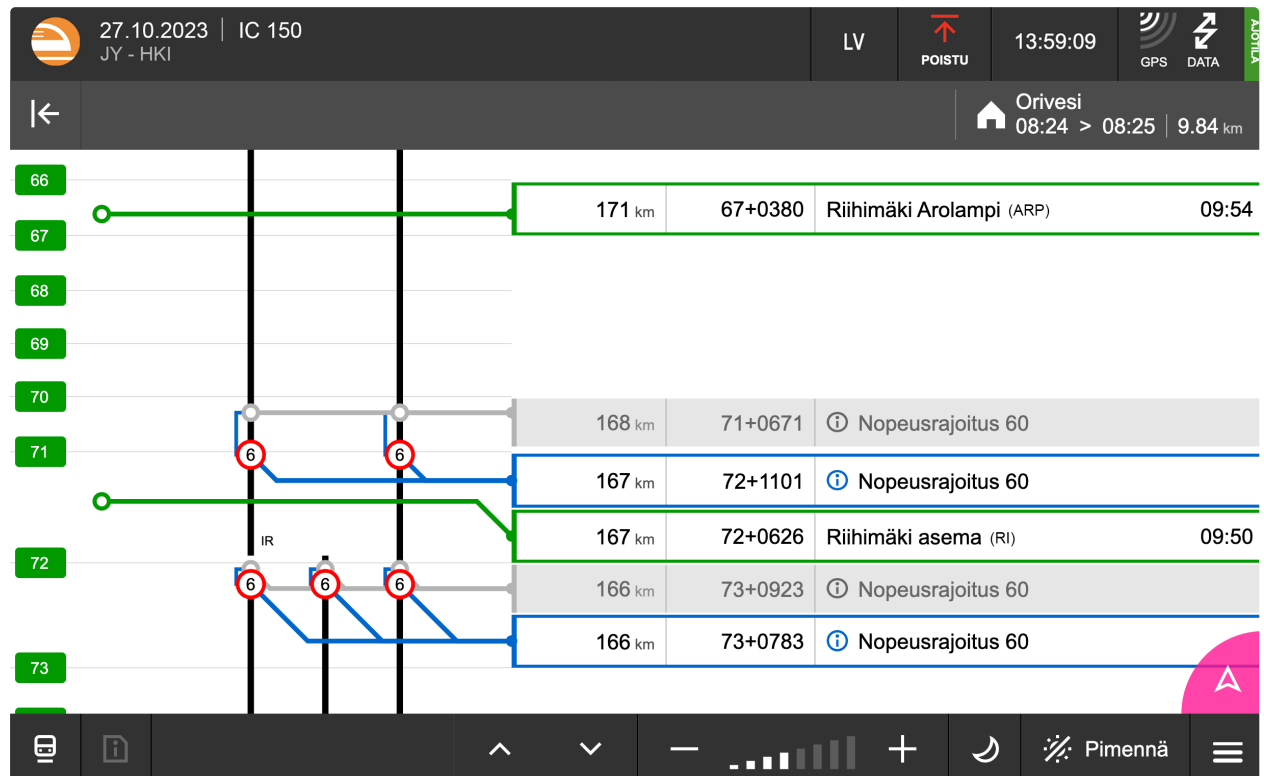

Ajotila

Kun siirryt *selaustilasta* *ajotilaan*, ruutuun ilmestyy *Siirrytään ajotilaan* -ilmoitus, jonka kuitattuasi KUPLA-sovellus alkaa lähettää tilannetietoa liikenteenohjauksen järjestelmiin. *Ajotilaan* siirtyessä KUPLA tarkistaa, että järjestelmäyhteydet toimivat. Tämä on normaalisti nopea toimenpide, mutta voi esimerkiksi heikon verkkoyhteyden vuoksi kestää 10-30 sekuntia. *Ajotilaan* siirtymisen jälkeen liikenteenohjaus näkee omissa järjestelmissään *ajotilassa* olevan KUPLAn tietoliikenneyhteyden tilan.

Ajotilassa KUPLA vastaanottaa tietoa (mm. ilmoituksia ja lähtölupia) liikenteenohjauksen järjestelmistä, jotka ilmestyvät näytölle kuittaustasi vaativina viesteinä.

Tärkeää selaus- ja ajotilojen käytöstä

Käytä yksikön kuljettamisessa aina *ajotilaa*, kun se on mahdollista. *Selaustilassa* tieto ei kulje reaaliaikaisesti yksikön ja liikenteenohjauksen välillä.

Jos *ajotilaan* siirtyminen ei onnistu esimerkiksi yhteyden puuttumisen takia, ajamiin saa varamenettelynä käyttää *selaustilaa*. Liikenteenohjaus näkee myös *selaustilaan* ladatut ilmoitukset, joten selaustilan käytöstä varamenettelynä ei tarvitse ilmoittaa erikseen. *Selaustilassa* KUPLA ei kuitenkaan lähetä eikä vastaanota reaaliaikaista tietoa liikenteenohjaukselta. *Selaustilan* varassa ajettaessa on suositeltavaa siirtyä matkan varrella *ajotilaan*, mikäli se tulee mahdolliseksi.

Kun KUPLA on *ajotilassa*, saat sen ohella käyttää ainoastaan meneillään olevaan työtehtävään oleellisesti liittyviä sovelluksia, mikäli niiden käyttö ei edellytä *ajotilasta* poistumista. Windows-käyttöjärjestelmä mahdollistaa useiden sovellusten samanaikaisen käytön *ajotilaisen* KUPLAn rinnalla. *Ajotilaisesta* KUPLasta toiseen sovellukseen siirtyminen ei siis keskeytä *ajotilaa*, vaan KUPLA toimii taustalla ja soittaa äänimerkit myös näkymiä katsellessa. Sovellusten välillä siirtymistä tulee kuitenkin käyttää harkiten ja vain liittyen meneillään olevaan työtehtävään. Jos haluat hyödyntää ominaisuutta, päivitä laitteesi käyttöjärjestelmä ja tutustu ominaisuuteen ennen *ajotilaan* siirtymistä.

Ajon aikana saapuvat ilmoitukset

Saapuvat ilmoitukset ja niiden tilat

Ajotilassa KUPLA vastaanottaa uusia ennakkoilmoituksia (EI) ja liikenteenohjauksen ilmoituksia (LOI) sekä päivityksiä aiempiin ilmoituksiin. Jotta liikenteenohjaus tietää ilmoituksen saapuneen perille, nämä ilmoitukset tulee kuitata.

Kuitattavia ilmoituksia ovat kaikki ajotilan aikana annetut uudet, muuttuneet ja poistuneet ilmoitukset. Lisäksi KUPLA vaatii ajotilaan siirtymisen yhteydessä kuittauksen aiemmin annetuista, yhä voimassaolevista liikenteenohjauksen kriittisistä ilmoituksista ja luvista. Saapuvan ilmoituksen reunassa oleva väripalkki kertoo ilmoituksen tilasta.

	Uusi ilmoitus (oranssi tunnisteväri).
	Muuttunut ilmoitus (violetti tunnisteväri).
	Poistunut ilmoitus (harmaa tunnisteväri). Ilmoituksen teksti on yliviivattu.
	Aiemmin annettu liikenteenohjauksen ilmoitus (ei värillistä reunaa).

Ajotilassa olon aikana saapuvia ilmoituksia korostetaan ajotietojen yläreunaan ilmestyvillä viesteillä, jotka kertovat väriyksellään ilmoituksen tilasta. Väritys toistuu myös ajotietojen ilmoituksien raamin reunoilla.

Ilmoitusten kuittaus vastaanotetuksi

Kun KUPLA vastaanottaa ajon aikana uuden ilmoituksen, ajotietoalueen yläreunaan saapuu viesti äänimerkin kanssa. Saapuvan ilmoituksen viesti kertoo sinulle kaikki ilmoituksen tiedot.

Kun olet lukenut ja sisäistänyt saapuneen viestin sisällön, sinun tulee kuitata saapunut viesti vastaanotetuksi viestin oikean reunan *Kuittaa*-painikkeella. Näin liikenteenohjaus tietää viestin saapuneen perille. Jos saapunutta viestiä ei kuitata, liikenteenohjaus toimittaa viestin manuaalisesti. Kuittaamisen jälkeen näet kaikki ilmoituksen tiedot koskettamalla saapunutta ilmoitusta ajotiedoissa, tai avaamalla sijainnittomien ilmoitusten valikon, mikäli ilmoitukseen ei liity KUPLAn tunnistamaa sijaintia.

Uusi: 3495, Vuosaari - Kytömaa 47+0398 > 26+0352
Savion tunnelissa pidettävä jatkuva puheyhteys junan ja liikenteenohjauksen välillä. Syy: paloilmoinvika. (LOI 3208, Läh: Satamaranta)

Kuittaa

46		3.58 km	47+0398	Muu ilmoitus
47		Savion tunnelissa pidettävä jatkuva puheyhteys junan ja liikenteenohjauksen vä...		

Uusi ilmoitus. Uudesta ilmoituksesta kertovat viesti ajotietojen yläreunassa ja oranssipäätynen merkintä ajotietojen näyttöalueella.

Varmistettavat ilmoitukset

Mikäli ajon aikana saapuvassa ilmoituksessa esiintyy puhelinkuvake, liikenteenohjaus varmistaa ilmoituksen perille saapumisen puhelimitse. Varmistettavat ilmoitukset esiintyvät KUPLAn ajotiedoissa aina sisällöltään avatussa muodossa.

Lupatyypiset ilmoitukset

Varmistettavien ilmoitusten joukossa on myös lupatyypisiä ilmoituksia, joita et saa noudattaa ennen kuin liikenneohjaaja on soittanut varmistussoiton. Luvat esitetään KUPLassa punaisella tunnusvärillä ja kaikki sisältö näytetään laajennetussa muodossa.

Uusi: 144, Leteensuu - Parola 120+0621 > 118+0721
Lupa ohittaa opastin E440 Leteensuu - Parola, ja ajaa opastimelle P432 Leteensuu - Parola asti, josta opasteiden mukaan. Opastinvika. (LOI 52, Läh: Häme) LUPA: VAATII LO:N VARMISTUKSEN

Kuittaa

114					
115					
116	IR	LR	71 km	116+0210	Parola (PRL) 15:43
117			69 km	118+0721	LUPA: VAATII LO:N VARMISTUKSEN
118					
119					
120			67 km	120+0621	LUPA: VAATII LO:N VARMISTUKSEN

59+0304 > 54+0337

144. Lupa ohittaa opastin E470 , ja ajaa opastimelle E466 asti, josta opasteiden mukaan. Syy ei tiedossa. (LOI 1234, Läh: Ranta)

Lupatyypisestä ilmoituksesta kertovat punapohjainen viesti ajotietojen yläreunassa ja punareunainen raami ajotietojen näyttöalueella.

Sijainnittomat ilmoitukset

Sijainnittomat ilmoitukset ovat ilmoituksia, joilla ei ole sijaintia tai joiden sijaintia yksikön reitillä ei saada piirrettyä KUPLAn ajotietoihin. Mikäli KUPLA vastaanottaa sijainnittoman ilmoituksen *ajotilassa*, viesti siitä ilmestyy muiden ilmoitusten tapaan ajotietojen yläreunaan. Sijainnitonta ilmoitusta ei voi kuitata. Ilmoituksen lukemisen jälkeen sulje viesti. Reittiin liittyvien sijainnittomien ilmoitusten olemassaolo näkyy alapalkin vasemmassa laidassa oranssilla korostusmerkillä varustettuna. Tällöin kuvaketta painamalla saat esiin ilmoitukset sisältöineen.

Uusi: 3495,
Lähtö myöhästyy n. 5 min, vastaantulija. (LOI 3209, Läh: Satamaranta)

Kuittaa

Ilmoitusta (LOI 3408) ei voida kohdistaa oikeaan paikkaan. Liikenteenohjaus ottaa yhteyttä.

Uusi: 144,
Poroja liikkeellä. (LOI 3408, Läh: Lappi)

Sulje

Pimennä

Mikäli reitille kohdistuu sijainniton ilmoitus, saat siitä viestin. Löydät ilmoituksen tiedot alapalkista sijainnittomat ilmoitukset -kuvaketta painamalla.

Tilapäiset nopeusrajoitukset yläpalkissa

Liikenteenohjauksen toimittamista tilapäisistä nopeusrajoituksista näytetään muistutus ajotietonäkymän yläpalkin toisella rivillä. Nopeusrajoituksen vieressä näytetään sen alku- ja loppusijainti. Muistutukset näkyvät sekä *ajotilassa* että *selaustilassa*. Muistutuksen lisäksi ilmoitukset näkyvät aina myös ajotiedoissa reitin varrella.

Muistutukset näytetään siinä järjestyksessä, jossa ne osuvat junan reitille. Kun KUPLA tunnistaa, että yksikkö on ohittanut ilmoituksen, tähän liittyvä muistutus siirtyy vasemman reunan yli pois näkyvistä. Voit siirtää ilmoituksia tarvittaessa myös itse pyyhkäisemällä yläpalkissa oikealle tai vasemmalle. Näin voit esimerkiksi piilottaa ilmoituksen, jonka ohitusta KUPLA ei ole tunnistanut huonon GPS-signaalin vuoksi.

	27.10.2023 IC 45 HKI - VS	LV	 POISTU	13:59:09	 	AJOTILA
	<div>5 203+0170 > 203+0470</div>	<div>2 208+0170 > 208+9470</div>		Ylöjärvi 09:23 > 09:25 0.56km		

	27.10.2023 IC 45 HKI - VS	LV	 POISTU	13:59:09	 	AJOTILA
	<div>2 208+0170 > 208+9470</div>	 Ylöjärvi 09:23 > 09:25 0.56km				

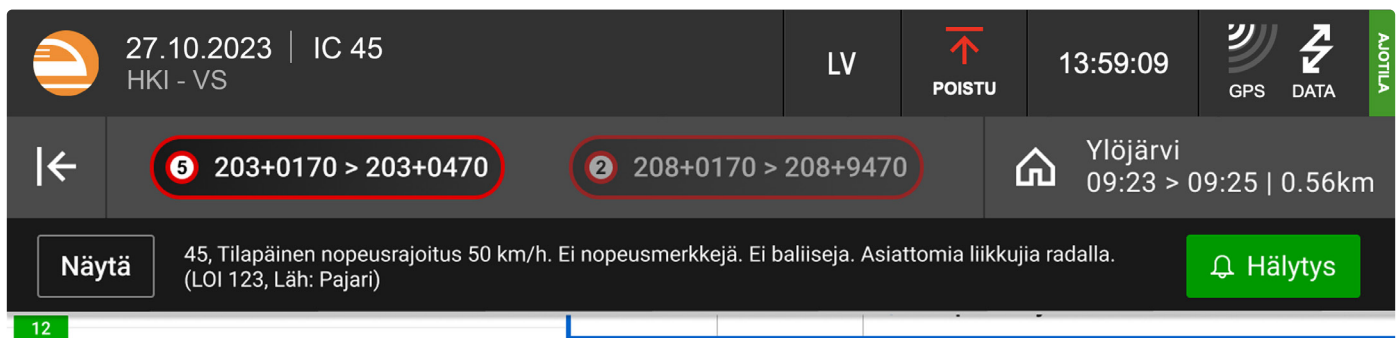

	27.10.2023 IC 45 HKI - VS	LV	 POISTU	13:59:09	 	AJOTILA
	<div>5 203+0170 > 203+0470</div>	<div>2 208+0170 > 208+9470</div>		Ylöjärvi 09:23 > 09:25 0.56km		

Yksiköllä on kaksi tilapäistä nopeusrajoitusta. Ylimmässä kuvassa molemmat ovat edessä päin. Kun nopeusrajoituksen vaikutusalue on ohitettu, siirtyy muistutus piiloon (keskimmäinen kuva). Muistutuksen voi tarvittaessa pyyhkäistä takaisin näkyviin. Tällöin ilmoitus näkyy vaalean harmaana, jos se on GPS-tiedon mukaan jo ohitettu (alin kuva).

Voit avata muistutukseen liittyvän ilmoituksen tarkemmat tiedot näkyviin koskettamalla muistutusta. Tiedot aukeavat yläpalkin alle ja jäävät näkyviin, kunnes suljet ne koskettamalla samaa muistutusta yläpalkista uudelleen.

Tarkempien tietojen vasemmassa reunassa näkyvästä "Näytä"-painikkeesta voit siirtyä tarkastelemaan ilmoitusta reitin varrella ajotiedoissa. Jos liikenteenohjaus toimittaa yksiköllesi uuden ilmoituksen lisätietojen ollessa auki, uusi viesti sulkee muistutukseen liittyvät lisätiedot. Voit avata muistutuksen tiedot uudelleen kuitattuasi uuden ilmoituksen.

Tilapäisen nopeusrajoituksen tiedot avattuna. Näytä-painikkeella voit siirtyä ajotiedoissa rajoituksen alkusijainnin kohdalle. Hälytyspainikkeesta voi torkuttaa tai poistaa LO-ilmoituksen hälytysään.

Tilapäisen nopeusrajoituksen hälytys / torkutus

Kun kuljettaja vastaanottaa LO-ilmoituksen tilapäisestä nopeusrajoituksesta KUPLAan, sovellus käynnistää hälytysään, joka toistuu muutaman sekunnin välein. Hälytysään lisäksi ajotietonäkymän yläpalkissa sijaitseva muistutus välkkyi muistutuksena tulevasta tilapäisestä nopeusrajoituksesta. Näillä keinoin pyritään vähentämään kuljettajan muistinvaraisuutta tilapäisten nopeusrajoitusten osalta.

GPS:n toimiessa hälytysääni loppuu automaattisesti kun nopeusrajoituksen vaikutusalue on ohitettu. Ilman GPS:ää kuljettajalla on mahdollista hylätä hälytys manuaalisesti. Kuljettajalla on myös mahdollisuus torkuttaa hälytysääni 5 minuutiksi kerrallaan. Hälytysääni alkaa soida automaattisesti 1,5km ennen tilapäisen nopeusrajoituksen vaikutusaluetta huolimatta siitä, oliko hälytys torkutettu tai hylätty. Hälytysääni lakkaa kun juna on ohittanut nopeusrajoituksen vaikutusalueen.

27.10.2023 | IC 45
HKI-VS

LV

POISTU

13:59:09

GPS

DATA

ALOTILA

203+0170 > 203+0470

208+0170 > 208+9470

Ylöjärvi
09:23 > 09:25 | 0.56km

Näytä

45, Tilapäinen nopeusrajoitus 50 km/h. Ei nopeusmerkkejä. Ei baliiseja. Asiattomia liikkujia radalla.
(LOI 123, Läh: Pajari)

Hälytys

Torkuta 5min

Hylkää hälytys

Tilapäisen nopeusrajoituksen tiedot avattuna. Hälytys-painiketta painamalla avautuu valikko, josta valitun tilapäisen nopeusrajoituksen hälytyksen voi joko torkuttaa 5 minuutiksi tai hylätä kokonaan. Hylätty hälytys hälyttää vasta 1,5km ennen kyseisen nopeusrajoituksen vaikutusaluetta.

27.10.2023 | IC 45
HKI-VS

LV

POISTU

13:59:09

GPS

DATA

ALOTILA

203+0170 > 203+0470

208+0170 > 208+9470

Ylöjärvi
09:23 > 09:25 | 0.56km

Näytä

45, Tilapäinen nopeusrajoitus 50 km/h. Ei nopeusmerkkejä. Ei baliiseja. Asiattomia liikkujia radalla.
(LOI 123, Läh: Pajari)

Hälytys

Torkuta (4:44)

Poista torkku

Hylkää hälytys

Kun tilapäisen nopeusrajoituksen hälytys on torkutettu, Hälytys-painikkeesta avatussa valikossa on valinnat eri toiminnoille. Hälytyksen voi torkuttaa uudelleen, jolloin 5 minuutin laskenta nollautuu. Torkutuksen voi poistaa, jolloin hälytysääni aktivoituu päälle. Hälytysäänen voi myös hylätä kokonaan.

14.09.2023 | IC 45
HKI - VS

LV

POISTU

13:59:09

GPS DATA

5 203+0170 > 203+0470

2 208+0170 > 208+9470

Ylöjärvi
09:23 > 09:25 | 0.56km

Näytä
45, Tilapäinen nopeusrajoitus 50 km/h. Ei nopeusmerkkejä. Ei balliseja. Asiattomia liikkuja radalla.

Hälytys

Haluatko varmasti hylätä hälytyksen?
Hylkää hälytys
Peruuta

27.10.2023 | IC 45
HKI-VS

LV

POISTU

13:59:09

GPS DATA

5 203+0170 > 203+0470

2 208+0170 > 208+9470

Ylöjärvi
09:23 > 09:25 | 0.56km

Näytä
45, Tilapäinen nopeusrajoitus 50 km/h. Ei nopeusmerkkejä. Ei balliseja. Asiattomia liikkuja radalla.

Hälytys

Jos hälytys hylätään kokonaan, yläpalkin muistutukseen tulee oranssi hylätty-ikoni näkyviin indikoimaan hälytyksen hylkäystä.

27.10.2023 | IC 45
HKI-VS

LV

POISTU

13:59:09

GPS DATA

5 203+0170 > 203+0470

2 208+0170 > 208+9470

Ylöjärvi
09:23 > 09:25 | 0.56km

Näytä
45, Tilapäinen nopeusrajoitus 50 km/h. Ei nopeusmerkkejä. Ei balliseja. Asiattomia liikkuja radalla.

Hälytys

Aktivoi hälytys

Jos tilapäisen nopeusrajoituksen hälytys on hylätty, se voidaan aktivoida uudelleen painamalla kyseisen nopeusrajoituksen muistutuksen Hälytys-painiketta ja valitsemalla "Aktivoi hälytys".

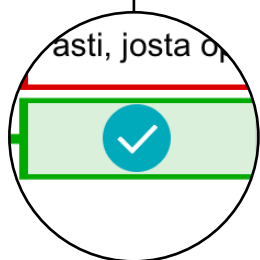
Lähtövalmiusilmoitus

KUPLAn yläpalkissa on toiminto lähtövalmiusilmoituksen tekemiseksi. Lähtövalmiusilmoitus on käytettävissä vain KUPLAn ollessa *ajotilassa*. Tee lähtövalmiusilmoitus liikenteenohjaukselle junan lähtöpaikalta ja paikalta, jossa junan kokoonpano tai kulkusuunta muuttuu.

Lähtövalmiuden ilmoittaminen

Kun KUPLA on *ajotilassa*, näet yläpalkissa LV-painikkeen, jota koskettamalla käynnistät lähtövalmiusilmoituksen tekemisen.

Liikennepaikan valitseminen

LV-painikkeen painamisen jälkeen sinun on valittava liikennepaikka, jolta olet lähdössä ja jolta ilmoitus on tarve antaa. Tee valinta koskettamalla oikean liikennepaikan pyöreää valintakuvaketta. Ilmoitus lähetetään sen jälkeen, kun olet koskettanut liikennepaikan kohdalla olevaa painiketta. Lähetyksen aikana kuvake on animoitu.

Lähtövalmiusilmoituksen vastaus

Kun lähettämäsi lähtövalmiusilmoitus on vastaanotettu, saat siitä vastauksena viestin ajotietonäkymään. Jos lähtövalmiusilmoitus hylätään, kerrotaan vastausviestissä hylkäyksen syy. Hylkäämisen syystä riippuen voit yrittää lähtövalmiusilmoituksen tekemistä uudelleen. Lopuksi sulje viesti.

Lähtöluvut

KUPLA vastaanottaa ja näyttää lähtölupaviestit. Lähtölupaviestin perillemeno kuitataan automaattisesti liikenteenohjauksen järjestelmään. KUPLAn tulee olla *ajotilassa*, jotta se voi vastaanottaa lähtölupia.

LP Lähtöluvaton lupapaikka

Aikataulun lupapaikoilla on punaiset LP-kirjaimet, kun liikennepaikalle ei ole vielä vastaanotettu lähtölupaa.

LP Lähtöluvan saanut lupapaikka tai muu rautatieliikennepaikka

Lähtölupaviestillä on oma muista saapuvista viesteistä erottuva äänimerkki. Näet saapuneen lähtölupaviestin ajotietojen yläreunassa. Lähtölupaviestissä kerrotaan lähtöluvan antaneen liikenteenohjauksen nimi, junanumero, lupapaikka sekä lähtöluvan antamisen päivämäärä ja kellonaika. Sulje viesti lukemisen jälkeen. Kun lupapaikalle on annettu lähtölupa, muuttuu LP-tunniste vihreäksi ja sen yhteyteen lisätään kirjekuorikuvake. Jos KUPLA vastaanottaa lähtöluvan muunlaiselle rautatieliikennepaikalle kuin lupapaikalle, lähtölupa näkyy liikennepaikan nimen yhteydessä kirjekuorikuvakkeella ilman LP-tunnistetta. Saat lähtölupaviestin sisällön näkyviin uudelleen koskettamalla lähtöluvan saanutta rautatieliikennepaikkaa.

 SEINÄJOKI-VAASA KO: 12345, Lähtölupa Isokyrö, 09.06.2019 11:25
 Sulje

11 km	448+0513	Isokyrö LP 	11:29
-------	----------	--	-------

LP Lähtöluvan peruuntuminen

Lähtölupa perutaan aina suullisesti. Lisäksi KUPLA vastaanottaa tiedon perutusta lähtöluvasta. Perumisen jälkeen kyseinen lupapaikka siirtyy suulliseen menettelyyn, eikä KUPLA vastaanota enää lähtölupia kyseiselle lupapaikalle. Peruttu lähtölupa esitetään punaisella kieltomerkillä merkittynä.

Ongelmatilanteet ajotiedoissa ja -toiminnallisuuksissa

Ajotietoja ei saa ladattua.

Jos ajotietojen lataaminen ei onnistu, siirry käyttämään varamenettelyä. Varamenettelyt on kuvattu kohdassa [Ongelmatilanteet yleisessä käytössä](#).

Ajon aikana GPS-sijaintitiedoissa on ongelmia.

Jatka ajoa vierittämällä ajotietoja käsin. Voit hakea GPS-sijaintitiedon uudelleen koskettamalla GPS-kuvaketta oikeasta yläkulmasta ja painamalla Hae sijainti uudelleen-painiketta.

Ajon aikana yhteys taustajärjestelmiin katkeaa tai on ollut pitkään poikki.

Jatka ajoa normaalisti ja pidä KUPLA *ajotilassa*. Liikenteenohjaus näkee tilanteen ja osaa toimia tilanteen vaatimalla tavalla.

Liikenteenohjauksen mukaan yksikölläsi ei ole ajotietoja.

Jos liikenneohjaaja ei näe järjestelmästä sinun ladanneen ajotietoja KUPLAssa, tarkista huolellisesti lataamasi ajotietojen oikeellisuus, erityisesti päivämäärän, junanumeron ja osavälin osalta. Jos ongelman aiheuttajaa ei löydy, siirry ajotietotulosteen käyttöön koko ajon ajaksi.

KUPLA ei siirry ajotilaan.

Mikäli KUPLA ei siirry *ajotilaan*, siirry käyttämään varamenettelynä *selaustilaa* tai ajotietotulostetta. Varamenettelyt on kuvattu kohdassa [Ongelmatilanteet yleisessä käytössä](#).

KUPLA ei palaa ajotilasta selaustilaan.

Ongelma ilmenee, kun KUPLA ei saa lähetettyä palvelimelle viestiä *ajotilasta selaustilaan* siirtymisen yhteydessä. Yhteysongelman jatkuessa KUPLA poistuu automaattisesti kokonäyttötilasta. Tämän jälkeen voit sulkea KUPLAn sovellusikkunan oikeasta yläreunasta. Suljettuasi KUPLAn voit käynnistää sen uudelleen.

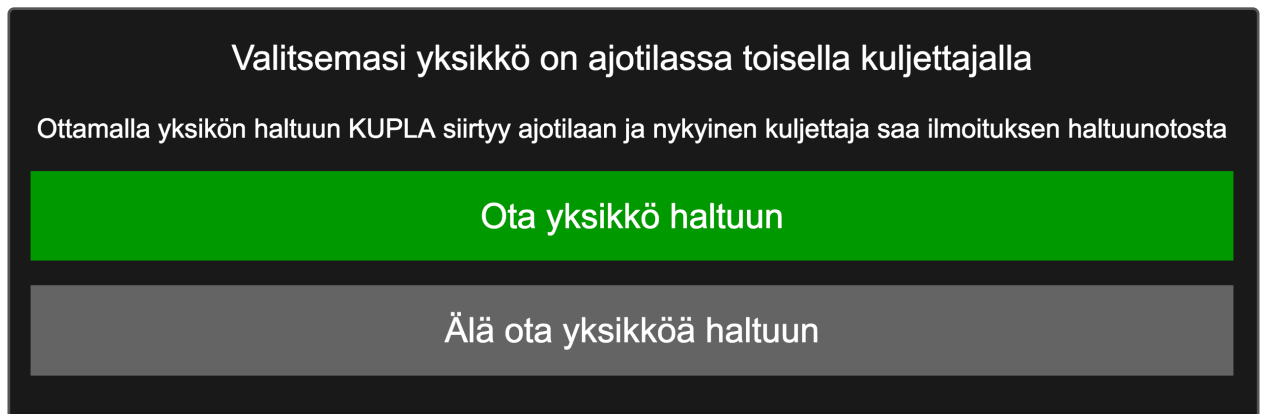
KUPLA ei toimi tai vikaantuu kesken matkan.

Voit jatkaa ajoa, jos sinulla on ajamiseen tarvittavat ajotiedot. Yritä käynnistää KUPLA tai päätelaite uudestaan sopivassa paikassa. Mikäli KUPLAn uudelleenkäynnistys ei onnistu, ota yhteys liikenteenohjaukseen ja siirry käyttämään ajotietotulostetta.

Yksikkö on ajotilassa toisessa päätelaitteessa.

Mikäli saat ilmoituksen: *Valitsemasi yksikkö on ajotilassa toisella kuljettajalla*, tarkista, että olet valinnut yksikkösi tiedot oikein. Jos olet varma, että olet siirtymässä *ajotilaan* oikealla yksiköllä, mutta edellinen kuljettaja ei ole vapauttanut yksikköä omalla päätelaitteellaan *ajotilasta*, voit ottaa valitsemasi yksikön haltuun ja käynnistää *ajotilan* omalta KUPLA-sovellukseltasi. Tällöin *ajotilaan* siirtyessäsi näet näkymän, jossa kerrotaan yksikön olevan jo *ajotilassa* toisella kuljettajalla. Tässä näkymässä sinun tulee erikseen hyväksyä varmistus yksikön haltuunotosta. Kun olet painanut *Ota yksikkö haltuun* -vahvistuspainiketta, edellinen kuljettaja saa ilmoituksen haltuunotosta omaan KUPLA-sovellukseensa ja oma KUPLAsi siirtyy *ajotilaan*.

Yksikkösi ottaa haltuun toinen kuljettaja.

Jos KUPLA on laitteellasi *ajotilassa* ja samaan aikaan toinen kuljettaja käynnistää omassa KUPLAssaan saman yksikön *ajotilan*, näytöllesi ilmestyy viesti ja KUPLA poistuu *ajotilasta*. Haltuunottomoiminnolla halutaan varmistaa, että yhteys liikenteenohjaukseen saadaan aina auki oikealla laitteella. Mikäli koet, että *ajotilan* keskeytyksen syy on epäselvä, tarkista, että olet valinnut ajamasi yksikön, sen osavälin ja lähtöpäivämäärän oikein. Tarvittaessa voit siirtyä takaisin *ajotilaan* haltuunottamalla yksikön toiselta KUPLAn käyttäjältä.

KUPLA ei osaa valita oikeaa rataosuutta.

Jos KUPLA ei osaa valita oikeaa rataosuutta, sinun täytyy kertoa KUPLALLE mitä reittiä ollaan ajamassa. Ajotietojen alareunaan tulee näkyviin painikkeet, joilla voi valita oikean reitin.

Sijainteja löytyi useita, valitse rataosuus:

VS - SK

SK - TPE

Unohdat KUPLAn ajotilaan.

KUPLA jatkaa sijaintitiedon lähettämistä niin kauan kuin se on *ajotilassa*. Tällöin liikenteenohjaus näkee, että yksiköllä on KUPLA *ajotilassa*, vaikka olisit lopettanut ajotehtävän.

Huomaat, että raiteiden esitys ajotiedoissa ei vastaa todellisuutta.

KUPLA piirtää näkyviin vain linjaraiteet. Jos huomaat ajotiedoissa näkyvissä linjarai-teissa virheen, ilmoita asiasta KUPLA-sovelluksen palautelomakkeen kautta, jotta virhe voidaan korjata.

4. Muuta KUPLAsta

Puhelinnumeron tallennus

Ennen KUPLAn ajokäyttöä, sinun on tärkeä antaa järjestelmään oma työpuhelinnumerosi tai muu ajon aikana käytössä oleva puhelinnumerosi varayhteytenä liikenteenohjaukselle. Syötä siis puhelinnumero sovellukseen. KUPLA varoittaa aina etusivulla, jos puhelinnumeroa ei ole syötetty. Kun olet syöttänyt numeron, liikenteenohjaus näkee sen LOKI- ja YKÄ-sovelluksissaan yksikön tietojen yhteydessä, kun kyseisellä yksiköllä on KUPLA-sovellus *ajotilassa*. Liikenteenohjaus ottaa yhteyttä tähän numeroon, jos muut viestikanavat eivät toimi.

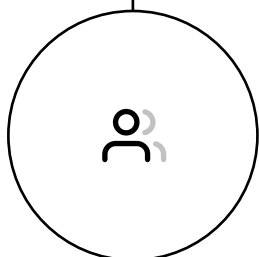
Puhelinnumeron lisääminen/muokkaaminen

Saat lisättyä ja muokattua puhelinnumeroa koskettamalla oikean alakulman valikkopainiketta, jolloin esiin tulevan *Oma puhelinnumero* -painikkeen painaminen avaa näkymän puhelinnumeron syöttämiselle.

Numeron syöttäminen ja tallentaminen

Syötä puhelinnumero käyttämällä numeropainikkeita. Maakoodia ei tarvitse syöttää. *Tallenna*-painike aktivoituu kun puhelinnumerossa on riittävän monta merkkiä. Tallennuksen onnistuttua kentän reunus muuttuu vihreäksi. Voit muuttaa puhelinnumeron tyhjentämällä kentän numeronäppäimistön roskakori-painikkeella. Syötä tilalle uusi puhelinnumero ja tallenna.

Henkilökohtainen vai jaettu laite?

KUPLA muistaa tallennetun puhelinnumeron, joten mikäli käytät henkilökohtaista päätelaitetta tai laitetta, joihin kirjaudut henkilökohtaisilla tunnuksilla, sinun ei tarvitse syöttää numeroa uudelleen. Jos kirjaudut laitteelle yhteisillä tunnuksilla, sinun on tarkistettava puhelinnumero aina työvuoron alkaessa.

5. Apua KUPLAn käyttöön

Kooste ongelmatilanteista

KUPLAn versio on vanhentunut.

Jos KUPLAn versio on liian vanha yksikön kuljettamiseen, siitä tulee erillinen ilmoitus ja sinun tulee odottaa, että KUPLA päivittää itsensä. Muussa tapauksessa voit jatkaa KUPLAn käyttöä normaalisti, vaikka KUPLA ilmoittaisi ladatusta päivityksestä.

KUPLA ei käynnisty tai ajotietoja ei saa ladattua.

Jos KUPLA ei ole käytettävissä, käytä ensisijaisesti ajotietotulostetta. Ajotietotulosteen käytöstä ei tarvitse ilmoittaa liikenteenohjaukselle. Ajotietotulosteen saat ladattua JETIn, LIIKEen tai liikennöitsijän omien järjestelmien kautta. Ajotietotulosteen varassa ajettaessa on suositeltavaa yrittää siirtyä KUPLAn *ajotilan* käyttöön, mikäli se tulee mahdolliseksi.

Ajotietotuloste ei ole käytettävissä.

Jos KUPLA ja ajotietotuloste eivät ole käytettävissä, käytä vara-ajotietotulostetta. Vara-ajotietotulosteet löytyvät rautatieliikenneharjoittaja -kohtaisten linkkien kautta. Vara-ajotietotulosteen käytöstä on ilmoitettava liikenteenohjaukselle. Vara-ajotietotulosteen ajotietojen ajantasaisuus on varmistettava liikenteenohjaukselta ennen lähtöä ajotietojen tunnisteella, joka näkyy vara-ajotietotulosteessa. Jos KUPLAn *ajotilan* käyttö tulee mahdolliseksi kesken matkan, voit siirtyä KUPLAn käyttöön.

Päätelaite varastetaan tai se katoaa.

Mikäli laitteesi, jolle KUPLA on asennettu, varastetaan tai se häviää, on KUPLA kuolettava. KUPLAn kuolettaminen tapahtuu rekisteröinninpurkuilmoituksella rataliikennekeskuksen tai liikennöitsijäsi operaattorikeskuksen kautta. Rekisteröinninpurkuilmoitukseen on annettava laitteen yksilöivä tunnus, tai mikäli sinulla on vain yksi laite rekisteröitynä, nimesi riittää laitteen tunnistamiseen ja rekisteröinnin purkamiseen.

Unohdat sulkea KUPLA-sovelluksen.

KUPLAn päälle jääminen ei aiheuta suurta haittaa, kunhan sovellus ei jää *ajotilaan*. KUPLA kannatta kuitenkin sulkea aina työvuoron päätteeksi, koska KUPLAn uudelleenkäynnistymisen yhteydessä tarkistetaan, onko uusia päivityksiä tarjolla.

Hakemaasi yksikköä ei löydy.

Jos hakemaasi yksikköä ei löydy, tarkista seuraavat asiat: toimiiko tietoliikennesyhteys? Oletko valinnut oikean päivämäärän? Päivämäärän valitseminen edellyttää tarkkuutta etenkin silloin, kun aikataulu ylittää vuorokauden vaihteen. Onko aikataulu peruttu? Oletko kirjautuneena väärän liikennöitsijän tunnuksilla?

Hakemasi yksikön tiedot ovat väärin.

Oletko valinnut oikean yksikön?

Valitset väärän yksikön tai osavälin.

Tarkista jo ennen *selaustilan* avaamista, että valittuna on oikea yksikkö, oikea päivä ja oikea osaväli. *Selaustilan* avaaminen kuittaa yksikön ilmoitukset liikenteenohjauksen järjestelmässä. Varmista myös aina ennen *ajotilaan* siirtymistä, että junan tiedot ovat oikein, jotta KUPLAn ajonaikainen yhteys liikenteenohjaukseen toimii. Mikäli huomaat tarkastelevasi väriä ajotietoja, voit palata *selaustilasta* helposti takaisin yksikön valintaan koskettamalla KUPLA-logoa näytön vasemmassa yläkulmassa.

KUPLAn tietoliikennesyhteys on poikki.

Tarkista, että laitteesi verkkoyhteys toimii. Jos verkkoyhteydessä ei ole vikaa, voit kokeilla käynnistää KUPLAn tai päätelaitteen uudelleen. Siirry tarvittaessa käyttämään varamenettelyä ajamiseen. Varamenettelyt on kuvattu kootusti osiossa [Ongelmatilanteet yleisessä käytössä](#).

Ajotietoja ei saa ladattua.

Jos ajotietojen lataaminen ei onnistu, ota yhteyttä liikenteenohjaukseen. Jos KUPLA ei ole käytettävissä, käytä ajotietotulostetta.

Ajon aikana GPS-sijaintitiedoissa on ongelmia.

Jatka ajoa vierittämällä ajotietoja käsin. Voit hakea GPS-sijaintitiedon uudelleen koskettamalla GPS-kuvaketta oikeasta yläkulmasta ja painamalla Hae sijainti uudelleen-painiketta.

Ajon aikana yhteys taustajärjestelmiin katkeaa tai on ollut pitkään poikki.

Jatka ajoa normaalisti ja pidä KUPLA *ajotilassa*. Liikenteenohjaus näkee tilanteen ja osaa toimia tilanteen vaatimalla tavalla.

Liikenteenohjauksen mukaan yksikölläsi ei ole ajotietoja.

Jos liikenneohjaaja ei näe järjestelmästä sinun ladanneen ajotietoja KUPLAssa, tarkista huolellisesti lataamasi ajotietojen oikeellisuus, erityisesti päivämäärän, junanumeron ja osavälin osalta. Jos ongelman aiheuttajaa ei löydy, siirry ajotietotulosteen käyttöön koko ajon ajaksi.

KUPLA ei siirry ajotilaan.

Jos KUPLA ei siirry ajotilaan, käytä KUPLA:an ladattuja ajotietoja *selaustilassa* tai ajotietotulostetta. KUPLAn *selaustilan* tai ajotietotulosteen käytöstä ei tarvitse ilmoittaa liikenteenohjaukselle. *Selaustilassa* et saa ajon aikana KUPLAan reaaliaikaisia tietoja kuten ilmoituksia, eikä junan sijainti päivyty liikenteenohjauksen järjestelmiin. Näkymää on *selaustilassa* vieritettävä aina käsin. Ajotietotulosteen saat ladattua JETIn, LIIKEen tai liikennöitsijän omien järjestelmien kautta. *Selaustilan* tai ajotietotulosteen varassa ajettaessa on suositeltavaa yrittää siirtyä *ajotilan* käyttöön, mikäli se tulee mahdolliseksi.

KUPLA ei palaa ajotilasta selaustilaan.

Ongelma ilmenee, kun KUPLA ei saa lähetettyä palvelimelle viestiä *ajotilasta selaustilaan* siirtymisen yhteydessä. Yhteysongelman jatkuessa KUPLA poistuu automaattisesti kokonäyttötilasta. Tämän jälkeen voit sulkea KUPLAn sovellusikkunan oikeasta yläreunasta. Suljettuasi KUPLAn voit käynnistää sen uudelleen.

KUPLA ei toimi tai vikaantuu kesken matkan.

Voit jatkaa ajoa, jos sinulla on ajamiseen tarvittavat ajotiedot. Yritä käynnistää KUPLA tai päätelaite uudestaan sopivassa paikassa. Mikäli KUPLAn uudelleenkäynnistys ei onnistu, ota yhteys liikenteenohjaukseen ja siirry käyttämään ajotietotulostetta.

Unohdat KUPLAn ajotilaan.

KUPLA jatkaa sijaintitiedon lähettämistä niin kauan kuin se on *ajotilassa*. Tällöin liikenteenohjaus näkee, että yksiköllä on KUPLA *ajotilassa*, vaikka olisit lopettanut ajotehtävän.

Huomaat, että raiteiden esitys ajotiedoissa ei vastaa todellisuutta.

KUPLA piirtää näkyviin vain linjaraiteet. Jos huomaat ajotiedoissa näkyvissä linjaraitteissa virheen, ilmoita asiasta KUPLA-sovelluksen palautelomakkeen kautta, jotta virhe voidaan korjata.

Yksikkösi ottaa haltuun toinen kuljettaja.

Jos KUPLA on laitteellasi *ajotilassa* ja samaan aikaan toinen kuljettaja käynnistää omassa KUPLAssaan saman yksikön *ajotilan*, näytöllesi ilmestyy viesti ja KUPLA poistuu *ajotilasta*. Haltuunottotoiminnolla halutaan varmistaa, että yhteys liikenteenohjaukseen saadaan aina auki oikealla laitteella. Mikäli koet, että *ajotilan* keskeytyksen syy on epäselvä, tarkista, että olet valinnut ajamasi yksikön, sen osavälin ja lähtöpäivämäärän oikein. Tarvittaessa voit siirtyä takaisin *ajotilaan* haltuunottamalla yksikön toiselta KUPLAn käyttäjältä.

Yksikkö on ajotilassa toisessa päätelaitteessa.

Mikäli saat ilmoituksen: *Valitsemasi yksikkö on ajotilassa toisella kuljettajalla*, tarkista, että olet valinnut yksikkösi tiedot oikein. Jos olet varma, että olet siirtymässä *ajotilaan* oikealla yksiköllä, mutta edellinen kuljettaja ei ole vapauttanut yksikköä omalla päätelaitteellaan *ajotilasta*, voit ottaa valitsemasi yksikön haltuun ja käynnistää *ajotilan* omalta KUPLA-sovellukseltasi. Tällöin *ajotilaan* siirtyessäsi näet näkymän, jossa kerrotaan yksikön olevan jo *ajotilassa* toisella kuljettajalla. Tässä näkymässä sinun tulee erikseen hyväksyä varmistus yksikön haltuunotosta. Kun olet painanut *Ota yksikkö haltuun* -vahvistuspainiketta, edellinen kuljettaja saa ilmoituksen haltuunotosta omaan KUPLA-sovellukseensa ja oma KUPLAsi siirtyy *ajotilaan*.

Valitsemasi yksikkö on ajotilassa toisella kuljettajalla

Ottamalla yksikön haltuun KUPLA siirtyy ajotilaan ja nykyinen kuljettaja saa ilmoituksen haltuunotosta

Ota yksikkö haltuun

Älä ota yksikköä haltuun

KUPLA ei osaa valita oikeaa rataosuutta.

Jos KUPLA ei osaa valita oikeaa rataosuutta, sinun täytyy kertoa KUPLALLE mitä reittejä ollaan ajamassa. Ajotietojen alareunaan tulee näkyviin painikkeet, joilla voi valita oikean reitin.

Sijainteja löytyi useita, valitse rataosuus:

VS - SK

SK - TPE

Häiriöilmoitukset, palautteet ja kehitysehdotukset

Mikäli kohtaat KUPLAn toiminnassa häiriön tai jotain sellaista, mihin et löydä selitystä tästä dokumentista, voit tehdä häiriöilmoituksen, kehitysehdotuksen tai muun palautteen tai kysyä neuvoa kiireettömässä asiassa KUPLasta löytyvän palautekanavan kautta. Löydät palautelomakkeen painamalla näytön oikeassa laidassa olevaa valikkokuvaketta ja siitä avautuvaa kohtaa *Anna palautetta*. Palautelomakkeen kautta tulleet viestit vastaanottaa KUPLAn kehitystiimi. Viestiisi vastataan, jos niin haluat ja liität mukaan sähköpostiosoitteesi.